

SOKOLSKI GLASNIK

Organ Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije // Izlazi 1., 11. i 21. svakog meseca • Godišnja pretplata 50 Din • Uredništvo i uprava u Ljubljani, Narodni dom • Telefon 2543 • Račun pošt. št. 12.943 • Oglasi po cenika

God. I.

Ljubljana, 14. juna 1930.

Broj 13.

Sa sleta srednjoškolske omladine

Veličastven uspeh sleta — Prisustvovanje Nj. Vel. Kralja — Pozdravni govor g. Ministra prosvete

Pri dolasku srednjoškolske omladine

Već ranim jutrom 6. juna stizali su prvi specijalni vozovi sa našom srednjoškolskom omladinom, a tokom celoga dana sledili su i nadolazili ostali sa svih strana usmereni prema Beogradu. Beograd osvanuo je toga dana sav iskičen zastavama, cvećem i ostalim ukrasima. Palata Izvozne banke, na Terazijama, gde se nalazi sedište Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije i sletska kancelarija, sva je dekorisana i dve ogromne zastave ponosno lepršajući pozdravljaju prve goste. Sve radnje u centru varoši ukrašile su svoje izloge zastavama, sokolskim emblemima i ostalim ukrasima. Beograd se u ovim danima ukazuje naročito živ i u svečanom ruhu dočekuje svoje goste.

Kako pri polasku tako i celim putem i pri dolasku i povratku omladina, prem u veselju svog razigranog srca, pokazala je svoju punu disciplinu i red. U pesmi nalazila je oduška i izražaja radosti svoje mlade duše.

Savez Sokola kraljevine Jugoslavije, dočekujući svoje prve goste, omladinu, svoju mladu braću i sestre, u ime celog Sokolstva o njihovom dolasku na slet u Beograd uputio im je ove pozdravne reči:

Pozdrav srednjoškolskoj omladini

Svanuli su nam I. pretsletni dani našeg svesokolskog sleta, pa evo u Beogradu sakupila se naša srednjoškolska omladina, da nam ona prva svojim mladenačkim nastupom bude preteča velikih dana sokolske snage i veličine. Naše oči upiru svoj prvi pogled u prethodnike našeg Sokolskog slavlja — u ponosne redove naše srednjoškolske omladine.

Po prvi put dočekuje naša prestonica tako veliko mnoštvo mladih sinova i kćeri Jugoslavije te im otvara svoje iskreno srce, a mi svi tu omladinu grlimo ljubavljaju sokolskog bratstva.

Naša omladina treba da oseti, da je samo sokolska misao kadra, da sakupi udružiti i razvije najlepše i najzdravije fizičke i moralne snage i odlike našeg naroda i čitavog Slovenstva. Ta bratska ljubav, kojom mi omladinu pozdravljamo, izvire iz nepresahnula vrela sokolske ideje. Naša omladina mora da oseti lepotu ove ideje i treba da zna, da je Sokolstvo niklo iz dubine slovenske duše. Sokolstvo je neprocenjivim žrtvama gradilo temelje današnje slobode i samostalnosti slovenskih naroda. Kad ne bi bilo tih žrtava, jugoslovenska školska omladina ne bi se mogla danas sakupiti u Beogradu.

Ovu omladinu uzgajaćemo i dalje prema svetlim principima morala i etič-

ke, jer je moramo sačuvati i usposobiti za stvaranje visokih ciljeva kulture i civilizacije. Sokolskim uzgojem omladine gradimo narodu i zemlji most budućnosti što čvršćeg i potpunijeg narodnog i državnog jedinstva, a u cilju što jačeg i užeg zblizjenja sa slovenskom braćom.

To su naši sokolski ideali i u sjaj tih ideala, za koje radimo i živimo, stupaju mlada srca naše omladine. Dobro nam došla, uzdanico naša! Bratski Ti pozdrav!

Zdravo!

Za Savez Sokola kraljevine Jugoslavije

A. Brozović, E. Gangl,
B. Živković, D. Paunković.

Doček na železničkoj stanici

U novoj zgradi pošte kod železničke stanice smešten je odbor za doček i smeštaj, zatim saobraćajna i prehranbena sekcija.

Čim je ušao u stanicu prvi voz odbor za doček i smeštaj istakao je na vidnim mestima table na kojima su naznačene beogradske škole, određene za smeštaj grupe koja dolazi. Na taj način pri dočeku je vladao red. Svaka grupa sa svojim nastavnicima — vodama odmah je odvedena u škole, određene za prenoćište.

Oko 9¼ časova došla je na stanicu sletska muzika. Ova muzika u toku celoga dana dočekivala je sve transporte. Kroz lepo dekorisan železnički peron uz zvuke muzike mešali su se veseli glasovi školske omladine iz cele Jugoslavije. Pored odbora za doček i smeštaj našla su se ovde i braća: I. zam. starešine Gangl, sekretar Saveza za Brozović, dr. Dragić, major Lovrić, Brzaković, Radojlović i drugi. Kad je u 9:40 ulazio u stanicu specijalni voz iz Zagreba, glazba je zasvirala sokolsku, a poklici »Zdravo!« odjeknuše stanicom.

Mnogobrojni Beogradani i rođaci omladine, koji su se nalazili tad kod železničke stanice, imali su zadovoljstvo da vide lepe, disciplinovane grupe naše omladine. Jedan deo učenika zagrebačke učiteljske škole došli su obučeni u lepe hrvatske narodne kostime. Veliki broj učenika iz Južne Srbije ostavio je veoma prijatan utisak svojim jednobraznim uniformama. Naročito je zapažena učiteljska škola iz Skoplja: učenice u belim bluzama sa narodnim motivima na njima, a učenici sa celokupnom svojom logorskom spremom. Učenici i učenice učiteljske škole u Skoplju tražili su od Sletskog odbora da im se dozvoli da prilikom svoga bavljenja u Beogradu logoruju. Sletski odbor im je odredio za logor dvorište palilulske osnovne škole. Same učenice iz Skoplja sašile su šatore i spremile jelo i sebi i učes-

nicima za sve vreme boravka u Beogradu.

Svi učenici i učenice dolaskom u Beograd pokazivahu silno oduševljenje i veselje i osećahu se odlično, ni traga kakovog zamora. Svi učenici i učenice, kako su stizavali, bili su dočekivani po odboru za doček i smeštaj koji ih je upućivao u već određena skloništa. Jedni su porazmešteni po školama, a drugi po logorima. Neki su od ovih doneli već sa sabom i svo- je šatore.

Život u logorima

Naročito zanimljivo bilo je promatrati omladinu, koja se utaborila u šatorima. Kod palilulske osnovne škole, crkve Sv. Marka i osnovne škole na Smederevskom Đermu iznikli su pravi vojnički logori. Celokupna organizacija i život u njima daje utisak savršenog reda, discipline, pravog vojničkog života. I što je najglavnije, svi, počev od onih najmladih, iz prvog razreda, pa do maturanata, sa najvećim zadovoljstvom obavljahu, svoju dužnost. Jedni nameštaju, čiste, drugi stražare, oni su opet dežurni i t. d.

Naročito lep utisak davao je logor školske učiteljske škole kod palilulske osnovne škole. Na jednoj strani, pod niskim zelenim okruglim šatorima smestile se učenice, a na drugoj strani učenici. Između njih prazan prostor sa visokim drvenim stubom u sredini na kome se leprša široka državna trobojka. Kada padne večer zastava se spušta, a na njeno mesto dolazi veliki svetionik. Sa strane se nalaze šatori direktora i nastavnika. Učenice u divnoj narodnoj nošnji koju su same radile, a učenici u svojim dačkim uniformama. Sve su doneli sa sobom. Od šatora i čebeta do viljuške i kašike.

Pretsednik vlade general g. P. Živković i ministar g. N. Uzunović promatraju vežbe

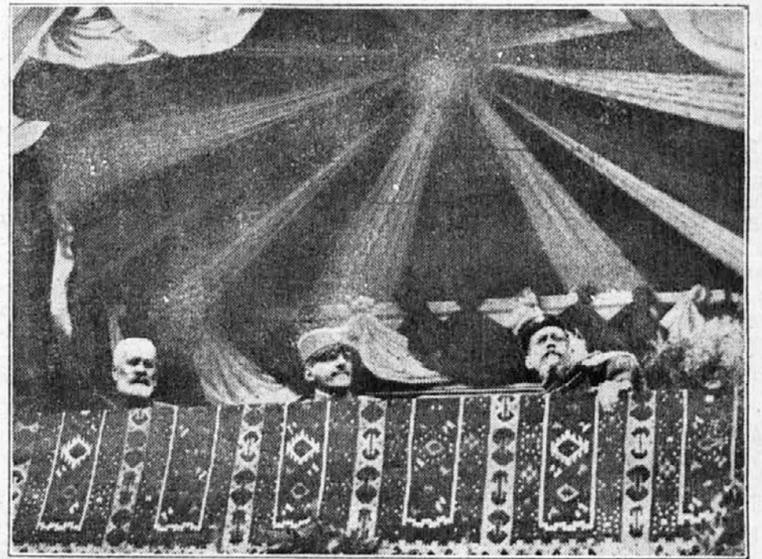
Prvi dan sleta

Takmičenja.

Već u zoru 7. juna na stadionu bilo je sve živo. Sve se sa velikom užurbanošću pripremalo za početak takmičenja.

Ne samo na vežbalištu, već na svim stranama. Užurbanost se osećala kod svih. Trčalo se, merilo, ukivalo i raspoređivalo da ne bi bilo iznenađenja ili smetnje. I do šest časova sve je bilo gotovo. I na vežbalištu i kod zakupaca baraka, bifea i prodavnica. Bolničari sa nosilima zauzeli su takođe svoja mesta. Da se nadu, iako su svi izgledi da njihova pomoć neće trebati.

Sve je predviđeno. U krugu sletišta sve se potrebe mogu dobiti. Od dopisnica i albuma, pa do pečenja i čevapčića. Gosti, i domaći i stranci, neće morati ni zbog telefonskih razgovora i izveštaja iz kruga sletišta. Na sletištu je otvorena i pošta, koja će primati preporučena pisma

Nj. Vel. Kralj prisustvuje vežbama srednjoškolske omladine; na levo od Kralja podstarešina Saveza br. Paunković, na desno I. podstarešina br. Gangl

i obavljati telefonske razgovore. Na službu su određene činovnice i činovnici koji znaju strane jezike. Prvo preporučeno pismo uputio je jedan vojnik za Slovenačku. Na pismima i na kartama udarale se pečat sa oznakom »I. svesokolski slet Sokola kraljevine Jugoslavije«.

Celokupan stadion ostavlja najlepši utisak. Sedišta i lože izradene su solidno i sa ukusom. Naročito loža Nj. Vel. kralja, koja je dekorisana čilimima i trobojkama, i loža za muziku na čijem je čelu ispisan prvi stih slovenske himne »Oj, Sloveni, jošte živi...« Iznad nje se nalaze zvučnici i megafoni za prenos i pojačanje komande i muzike.

Od pola šest počela je da stiže omladina i Sokoli. Na sve ulaze i sa svih strana počele su da ulaze grupe za grupama. Do šest časova svi su bili na svojim mestima. Tribine su se šarenile od sokolskih odora. Sletište je naglo oživelo. Mnogobrojni učenici i učenice počele su da se kreću i da se pripremaju za vežbe.

Nešto posle šest časova utakmice su počele. Vežbalište, posuto peskom i obeleženo mnogim crvenim barjacićima i belim brazdama, ispunilo se žagorom, životom i mladošću. Uporedo sa vežbama ogromni Filipsovi zvučnici počeli su da izdvoje koncerte gramofonskih ploča.

Takmičenje je počelo po banovinama. Prvo su nastupili učenici i učenice viših razreda iz Beograda, Zemun i Pančeva. Zatim učenici dunavske, moravske i savske banovine, pa onda ostali.

Takmičenje su vršili samo viši razredi i to paralelno muške i ženske grupe. Ženske grupe takmičile su se u prostim vežbama, skokovima u daljinu, u bacanju lopte od 2 kg i trčanju na stazi od 60 m. Muške grupe vršile su utakmice u prostim vežbama, skokovima u visinu iz zaleta, skokovima u daljinu iz zaleta, u bacanju kugle od 5 kg težine i u trčanju na stazi od 60 metara.

Sudije za utakmice odredio je Savez srednjoškolskih nastavnika gimnastike, koji je vodio svim utakmicama.

Na utakmicama je uzelo učesća 616 učenika i 266 učenica. Utakmice su trajale do posle jedanaest časova, kada se pristupilo sredivanju rezultata.

Rezultati.

Kod ženskih grupa takmičila su se dvadeset i tri odeljenja. Osim toga bila su tri pojedina takmičenja. Prema završnim rezultatima utakmica ženskih grupa, na prvom mestu stoje učenice iz Pančeva (rezultat: 290 i po bodova), na drugo mesto dolazi jedno odeljenje druge ženske gimnazije u Beogradu (sa 234 boda), a na treće mesto dolaze takođe učenice druge ženske gimnazije iz Beograda (sa 209 i po bodova).

Kod pojedinačnih takmičenja kao pobednica prvo mesto zauzela je Zrnka Krajičević iz Pančeva (dobila 75 i po bodova). To je najbolji rezultat. Posle nje dolazi Elza Rajc, učenica (druge ženske gimnazije u Beogradu) (dobila 50 bodova). Na treće mesto dolazi Slobodanka

Dordević, učenica druge ženske gimnazije u Bogradu (sa 48 bodova).

Kod muških takmičara prvo mesto dobili su učenici gimnazije u Somboru (sa 455 bodova), drugo mesto dobili su učenici Kragujevca (sa 435 i po bodova), a treće mesto dobili su učenici Pančeva (sa 407 bodova).

Kao pobednik u muškim grupama prvo mesto zauzima Ferdo Skok, učenik Učiteljske škole u Čakovcu (sa 98 bodova), drugo mesto dobio je August Baljišćak (sa 92 i po boda), a treće mesto Sreten Jovanović (sa 85 i po bodova).

Plivačka takmičenja.

Na plivalištu Bob-kluba održana je od dva po podne, utakmica srednjoškolske omladine u plivanju. Takmičenju u plivanju učestvovalo je 59 učenika. Publike je bio lep broj.

Samu utakmicu priredio je i o izvođenju njenom starao se, na opšte zadovoljenje i publike i takmičara, naš simpatični Bob-klub.

Sest po šest takmičara plivalo je dok se svi nisu izredali. Plivalo se u slobodnim stilu, na dužini od podeset metara.

Najbolje vreme imao je zemunac Rajko Dolotić, koji je proglašen za prvoga, pošto je preplivao stazu za 33 sekunde. Drugi je iz Pančeva Radomir Bikor — 34 sekunde, treći dubrovčanin Kuzma Tore — 34 sekunde i tri petine.

Popodne ovoga dana održavale su se na stadionu probe za sutrašnji — 8. juna — glavni nastup srednjoškolske omladine.

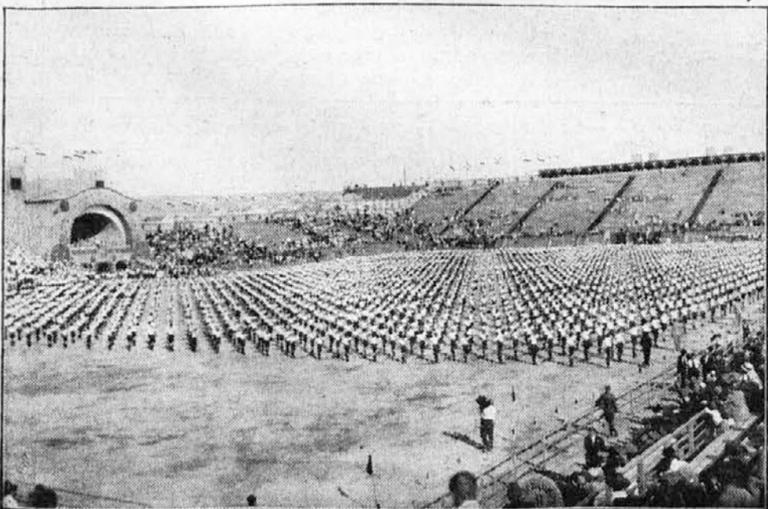
Ovoga dana naveče kao i ostalih, održavale su se prema već utvrđenom programu razne priredbe.

Drugi dan sleta

Veličastvena povorka. — Javnoj vežbi prisustvovao je Nj. Vel. kralj. — Omladinu pozdravio je g. Ministar prosvete.

Jasan i lep osvanuo je 8. juna. Osećaj discipline i reda već u rano doba vodio je omladinu da se nade na određenim mestima, gde se je imala da formira povorka. Iz svih ulica i sa raznih strana pojavljivali su se učenici i učenice, grupa za grupom. Grad je već vrvio punim životom.

Formiranje povorke bilo je provedeno u četiri grupe, a ove bile su raspoređene po banovinama, koje su se opet odvajale u pojedine kolone prema mestima pripadništva. Table označavale su banovine, odnosno mesta pojedinih kolona. Na čelu povorke išla je vojna muzika, a za njom starešinstvo Saveza sa br. Ganglom, Paunkovićem i Živkovićem i starosta ruskog Sokola Artamanov, za tim članovi Sletskog odbora, predstavnici čehoslovačkih nastavnika, Savez nastavnika gimnastike, a iza ovih nastavljala se je grandiozna povorka učenika i učenica prema banovinama i mestima škola, muzici u krasnim i živopisnim narodnim nošnjama. U 10. sati krenula je povorka iz Beogradske ulice u određenom smeru do Kalemegdana. I kad su odjeknuli prvi zvuci glazbe uzdigao se je

Proste vežbe srednjoškolske omladine

ROSIIA-FONSIER ♦ DRUŠTVO ZA OSIGURANJE I REOSIGURANJE ♦ BEOGRAD

val neopisiva oduševljena i zanosa. Kuda god je povorka prolazila, pozdravljala je burnim pozdravima silnog mnoštva gledalaca, koji su se gusto stisnuli poredali na trotoarima, po prozorima i balkonima. Poklici, pozdravljanja, aplauz i zvuci muzika, sve se je to slevalo u jedan neopisiv val spontanog, silnog entuzijazma. Sa svih strana padalo je cveće. Naročito lep i veliki buke primio je podstarosta Saveza br. Gangl, burno pozdravljen poklicima i aplauzom kao i sva ostala braća. Neopisiva sreća i zanos zrcalila se je na svima. Tko da iskaže oduševljenje omladine, Sokola i građanstva! A Beograd je usplamtio, bila je to jedna duša, jedno iskreno bratsko srce u moru osećaja, nepomućene sreće. Iz desetke tisuća grla, odjekivali su poklici: Zdravo, Zdravo! Naročito burno bili su pozdravljeni mladi Istrani sa otoka Krka i slepi učenici iz Zemuna. U taj momenat kiša cveća padala je na grudi ovih omladinaca. Dirljivo su to prizori, koji za celog života ostavljaju duboke brazde zasejane najlepšim uspomena u životu čovečje duše.

Kad je povorka stigla na Kalemegdan, gde se je i završila, bilo je već oko 12. sati. Pojedine grupe omladine razilazile su se prema svojim logorima.

U povorci učestvovalo je 8636 učesnika.

Popodnevna javna vežba

U četiri sata nalazila se na sletištu masa sveta i u taj čas nastupa srednjoškolska omladina, koja je u brojnim kolonama prekrila sletišta. Na dani znak sve je utihnulo da sasluša pozdravni govor ministra prosvete g. B. Maksimovića srednjoškolskoj omladini.

Ministar prosvete g. Maksimović u svom govoru, koji je bio pojačan megafonima, rekao je:

Dragi učenici!

Soko kraljevine Jugoslavije, koji danas otpočinje svoje sletske manifestacije pod visokim protektoratom Nj. Vel. kralja Aleksandra Prvog i pod starešinstvom Nj. Uzvišenog sina Nj. Kralj. V. prestolonaslednika Petra, ima za zadatak da, služeći velikoj državnoj jugoslovenskoj misli, okupi pod svoju zastavu ceo mladi jugoslovenski pojas, i da ga u jednoj i istoj, nedeljivoj i snažnoj,

kolska manifestacija istovremeno izraz viteškog poleta i moralne jačine našeg podmlatka. A tu istu disciplinu volje i jačinu duha, koju će u vama sa uspehom negovati i razvijati velika i moćna sokolska zajednica, vi ćete dočim kad odrastete poneti i u život, pružajući na svakom svom poslu svežu sokolsku snagu, poštovanje reda, čvrstinu volje, istrajnost u radu. Kao što ćete danas, svrstani u duge redove, na jedan pokret svoga starešine izvoditi vežbe kojima ćemo se diviti, s pravom se nadamo da ćete tako i dočim u životu, čuvajući sokolske odlike, požrtvovano i pouzdano ispuniti sve što Kralj i država budu od vas zatražili. Uvereni smo, da ćete odgajeni na dobrim sokolskim tradicijama, biti dobri građani, dobre građanke, dobri karakteri, da ćete čuvati autoritet zemlje i dostojanstvo nacije sa istom tom ljubavlju koja vas u ovom času vezuje za Sokolstvo.

Zato Soko Jugoslavije poklanja svoju naročitu pažnju školskoj omladini, za to prve sletske svečanosti počinju se vama, učenicima. I zato smo danas una-

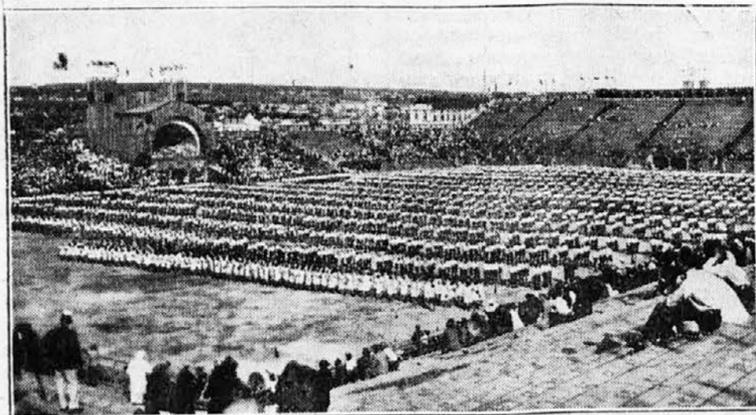
Dolazak Nj. Vel. Kralja

U 5. časova, kada su se završavale različite vežbe učenika viših razreda, u loži se pojavio Nj. Vel. Kralj. Nastale su burne ovacije, dok su sve oči bile uprte u Kraljevu ložu. Državnu himnu, koju je intonirala vojna muzika svi su stojeći saslušali, a zatim je iz desetine hiljada grla odjeknuo gromki: Ziveo!

Nj. Vel. Kralj je tada prišao naslonu lože i smešći se otpozdravljao.

Frenetičan aplauz i burne ovacije odjekivale su tada stadionom. Pokraj Nj. Vel. Kralja nalazio se prvi zamenik starešine Saveza br. Gangl i br. Paunković.

Kralja, koji je došao u pratnji adutanta generala g. Savića, dočekao je na ulazu podstaršina Saveza br. Gangl i br. Paunković i članovi Sletskog odbora. Podstaršina br. Gangl kraćim govorom je pozdravio Nj. V. Kralja. Nj. V. Kralj se rukovao zatim sa svima pročelnicima, a zatim je u pratnji podstaršine otišao u svoju ložu. Br. Gangl je kraće vreme ostao u razgovoru sa Nj. V. Kraljem, a zatim je seo levo sa br. Paunkovićem,

Srednjoškolski za vreme pozdravnog govora g. Ministra prosvete

pred ispunjeni gordošću i ponosom, očejući s nestrljenjem polet, zamah i disciplinu vaših sokolskih vežba, jer će u njima zakucati vaša mlada srca, jednim zajedničkim, snažnim udarom, koji će duboko odjeknuti od prestonice pa do svih meda vaše države, kazujući i našima i tudima: da smo širom cele zemlje jedna volja i jedna težnja, i da nas niko ne može razdvojiti.

Vas, nadu naše budućnosti, u trenutku kad otpočinjemo prvi svesokolski slet Jugoslavije, kao vrhovni vaš školski starešina, pozdravljam srdačnim sokolskim: Zdravo!

Govor g. Ministra prosvete bio je burno i oduševljeno pozdravljen. Na to sledile su vežbe.

VEŽBE

U prostim vežbama učenika nižih razreda učestvovalo je 2930 vežbača. Posle svake vežbe oni su nagrađivani burnim pljeskanjem, potpuno zaslužno; sve su vežbe bile izvedene vanredno složno, u jedinstvenom i značnom ritmu sa neusiljenom otsečnošću.

Zatim su došle na red razne vežbe učenika i učenica viših razreda. U tim vežbama ogledala se divna odmerenost i plastična izradenost pokreta, uz savršenu disciplinu. Vežbači (svega 244 na broju) dobili su dugotrajn aplauz.

Učenici skopske učiteljske škole takođe su dali vanredno lepu vežbu, prožetu sjajnim osećanjem ritma. Njihova izvežbanost i razvijen smisao za lepotu pokreta bili su primećeni od svih posmatrača.

Proste vežbe učenika nižih razreda, sa 1804 učenice, pokazale su odličan uspeh. Ove vežbe nisu ni u čemu ustupale vežbi učenika i bile su dočekane sa istim oduševljenjem.

Lep prizor pružile su zatim posebne vežbe učenika viših razreda. Sto sedamdeset šest učesnika ovih vežbi radili su sa zadivljujućom složnošću, izvedeci pouzdano lepe, ali komplikovane vežbe.

Vežbe trakama učenica državne ruske ženske gimnazije bile su na nivou jednog lepog umetničkog prizora. Naročito se dopala apoteoza ovih vežbi.

Zatim su izvedene proste vežbe učenika viših razreda. 1185 učesnica ove vežbe znatno su doprinele lepom i neizbrisivom utisku sleta.

Posle lepo izvedene vežbe zagrebačkih učenika, učenice viših razreda izvele su nekoliko lepih, skladnih, ritmički uspeših vežbi, a u završnoj prosto vežbi učenika viših razreda koju je izvadalo 1500 učenika postignut je pun efekatan uspeh.

U svim vežbama nastupilo je 8302 učenika i učenice.

dok su pored Kralja zauzeli mesta predsednik vlade general g. Petar Živković i ministar bez portfelja g. Nikola Uzunović, a desno ministar pravde g. dr. Milan Srškić, ministar prosvete g. Boža Maksimović i ministar građevina g. F. Trifunović, prvi adutant general g. D. Stojanović i maršal dvora general g. A. Dimitrijević.

Dar zagrebačkih srednjoškoolaca prestolonasledniku Petru

U 6 časova i 15 minuta br. Đura Paunković uveo je u ložu Nj. V. Kralja i predstavio Mu deset predstavnika zagrebačke srednjoškolske omladine na čelu sa profesorom br. Krizmanićem, koji su predali Njegovom Veličanstvu svoj poklon, namenjen starešini Saveza prestolonasledniku Petru.

Taj poklon je lepa bronzana statua od sedamdeset pet centimetara visine. Ona predstavlja umetnički izradenu figuru vojnika u punoj ratnoj opremi, sa zastavom u desnoj ruci, dok mu je leva na srecu. Natpis na statui glasi:

»Nj. V. Prestolonasledniku Petru, Starešini Sokola Kraljevine Jugoslavije, zagrebačka srednjoškolska omladina prigodom prvog svesokolskog sleta u Beogradu 1930. godine«.

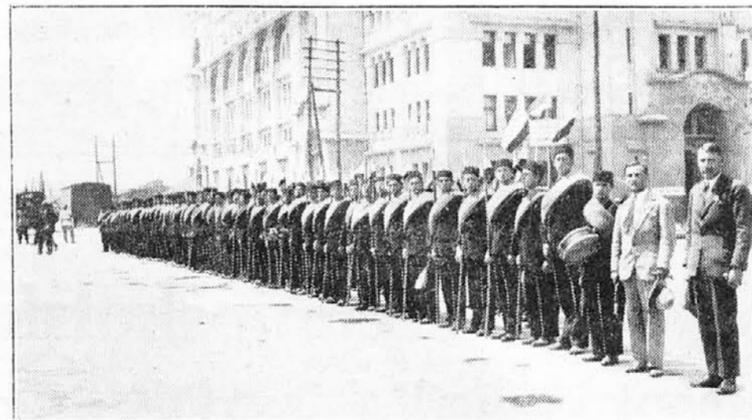
Nekoliko minuta Suveren je ostao u razgovoru sa srednjoškolicima.

Pri završetku programa, posle 6 i po časova, Nj. V. Kralj se oprosto sa podstaršinama i članovima vlade. Pošto je otvirana državna himna stadionom se opet prolomio burni:

Ziveo!

Kralj je zatim napustio sletišta; a ubrzo potom otišli su i članovi kraljevske vlade.

Odlazeći Nj. V. Kralj je u razgovoru sa br. Ganglom izrazio svoje zadovoljstvo s vežbom Sokola i ured-

Skopljanska medresa

njem sletišta i podvukao da je u Sokolstvu veliki značaj za budućnost našeg naroda uopšte.

Vežba se je završila posle sedam časova ostavivši na svakoga najlepši utisak ovih sjajnih manifestacija sokolske misli.

Dani srednjoškolske omladine veličanstven su uvod našeg prvog svesokolskog sleta u koji svi Sokoli gledaju sa neizrecivim ponosom i verom velike pobeđe sokolskih ideala.

Dar Nj. Vel. Kralja svim učenicima i učenicama srednjih škola, koji su učestvovali na sletu

Po nalogu Njegovog Veličanstva Kralja, dvorska kancelarija predala je Sletskom odboru 8000 paketa čokolade i 5000 kutija ratluka, da se razdeli svim učenicima i učenicama srednjih škola, koji su učestvovali na utakmicama na sletu. Na svakom paketu i kutiji nalazi se slika Njegovog Veličanstva Prestolonaslednika Petra sa natpisom: »Njegovu Veličanstvu Prestolonaslednik Petar, Starešina Sokola Kraljevine Jugoslavije«.

Ovim darom Nj. Vel. Kralja omladina je bila silno obradovana.

Braća Čehoslovaci za naš slet

Rad br. V. Štěpaneka.

Ne samo kod nas, već i na strani vlada silan interes za naš svesokolski slet. Naročito su oduševljena naša ostala slovenska braća Čehoslovaci, Poljaci, zagrančni Rusi i Lužički Srbi. Najlepši nam je dokaz tome rad, koji su braća Čehoslovaci razvili u svojoj domaji. Kroz ovo poslednje doba prireduju se tamo razne svečanosti, akademije, predavanja u čast našeg sleta i naše zemlje. Po Čehoslovačkoj prireduju se jugoslovenske večeri sa predavanjima o Jugoslaviji, pevaju se naše pesme i izvodi se naša nacionalna muzika. Nedavno priredeno je jedno jugoslovensko veče na praškim Hračanicima. Ovom prigodom otpevane su čehoslovačka i naša himna, mnoge naše narodne pesme i izvadane su vežbe za naš svesokolski slet.

U organizovanju ovih priredaba, pored mnoge istaknute čehoslovačke braće, od naročitog značaja je silan rad, koji u ovom pravcu razvija zam. starešine ČOS i tajnik Saveza Slovenskog Sokolstva br. Štěpanek, koji je sam održavao nekoliko predavanja o Jugoslaviji.

Masarykova Visoka narodna škola u Kraljevom Hradcu, u nizu predavanja o Slovenstvu i Maloj Antanti, priredila je i predavanje: »Jugoslavija i Sokolstvo«. I ovo predavanje održao je br. Štěpanek.

Ovaj sistematski niz priredaba i predavanja o Jugoslaviji u vezi sa našim sletom pokazuje, kako sokolski sletovi slovenskih naroda imaju i međunarodni značaj. Specijalno danas imaju značaja u međusobnom odnosu slovenskih država.

Veliki interes inostranstva za naš slet.

Dne 6. juna završeni su poslednji radovi na stadionu i sve je već bilo spremno za slet srednjoškolske omladine. Predviđeno je sve što je potrebno; obezbeđeno sve što je obazrivost u ovakim slučajevima nalagala. Isprobana je stabilnost tribina, izvršen raspored razvodnika, pozornika, vatrogasaca, isprobana akustika. Završena je montaža dvaju monstre radiozvučnika preko kojih će prenositi pozdravni govori, komande i koncerti. Aparati, koji stoje 250.000 dinara besplatno, je ustupila i o svome trošku montirala radio-firma Philips. Radi toga, iz Holandije su bila dovedena dva naročita inženjera.

Za slet vlada ogromno interesovanje i u prostranstvu. Biro Putnik dobio je do sada hiljade naloga iz svih većih mesta Evrope, a naročito iz Pariza, za povlašćene karte u vozni kroz našu zemlju. Računa se da će broj onih, koji će doći u toku jula na slet daleko premašiti stotinu hiljada.

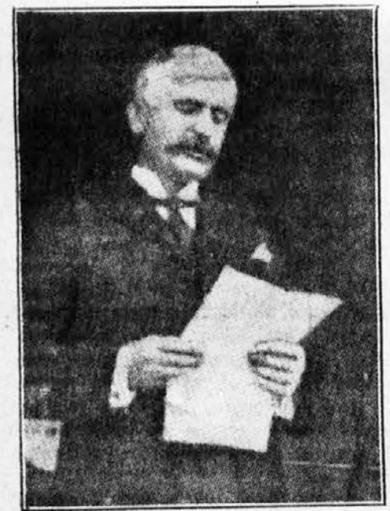
Ceo slet snimiće filmski, pored domaćih, i dva operatera, koji su naročito izaslala preduzeća Foks i Paramount. Za vreme sleta izvešće se i dva monstre koncerta na samom stadionu. Na ovom koncertu, koji će izvesti muzika Kraljeve garde, dopunjena svima vojnim muzikama u zemlji, učestvovalaće oko 400 izvođača. To će biti najveći orkestar što smo do danas čuli.

Sokolske čete na sletu

Jedna od naročito jakih odlika našeg svesokolskog sleta je, što će na slet u Beograd stići velik broj naših sokolskih četa u svojim narodnim nošnjama. Samo iz Južne Srbije doći će oko 2000 seoskih Sokola. Pošto će ovi seoski Sokoli doći iz svih srezova Južne Srbije, to će bez svake sumnje šarenilo njihove narodne nošnje činiti veoma lepu sliku, kako pri vežbanju tako i velikoj povorci.

Osim seoskih Sokola Južne Srbije doći će i tisuću seoskih Sokola iz Hercegovine, za tim 600 Sokola Bunjevača i po nekoliko stotina iz Hrvatske, Like, Šumadije, Dalmacije, Bosne.

Kako je Sokolstvo od uvek težilo da postane pokretom najširih narodnih slojeva, ono je u tom cilju i pristupile osnivanju sokolskih seoskih četa, da bi tako i u naše selo unelo najzdravija načela, načela telesnog i duhovnog sokolskog vaspitanja. Narodne seoske mase moraju da izvrše veliku organizaciju sa idejom duševnog i telesnog preporoda. Sokolski pokret u selima neizao je na dobro tlo. Velika latentna energija duševnog života, neorganizovana ili kadgod zlonamerno iskorišćavana, moći će dati neočekivano velike rezultate kad se organizuje u cilju telesnog i moralnog usavršavanja naroda. Osim toga prisustvo seoskih Sokola iz cele naše zemlje manifestovaće najlepše rasnu i duševnu jedinicu naše etičke celine.

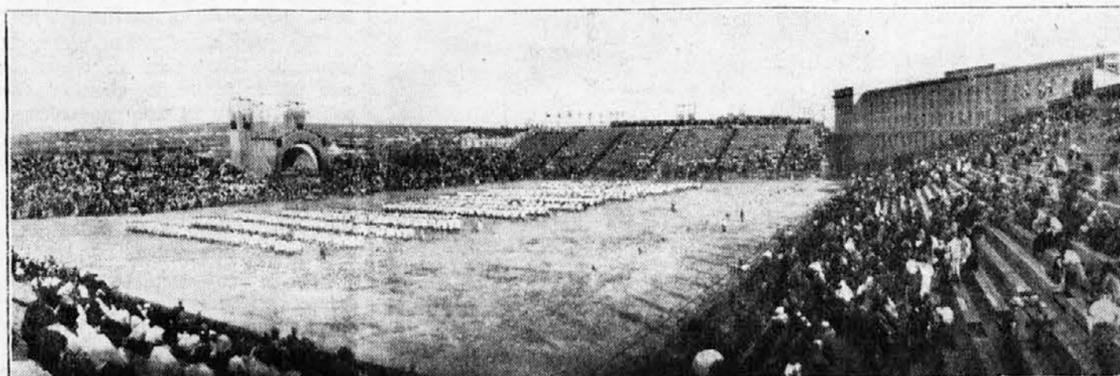

G. Ministar prosvete pozdravlja omladinu

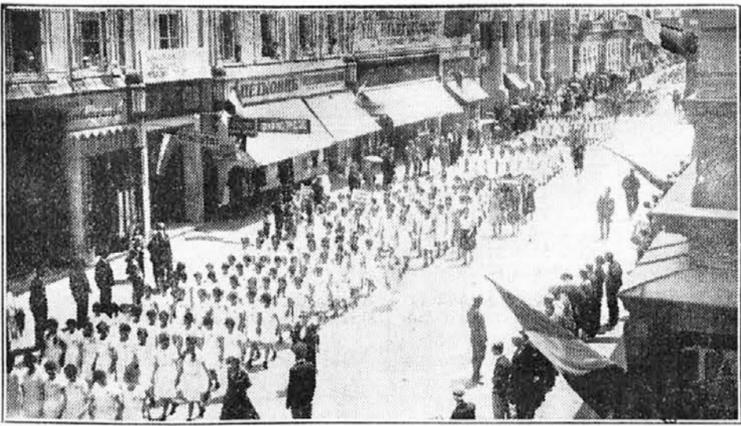
zajednici vaspitava nacionalno i rodoljubivo na primerima predaka i tradicijama naše slavne istorije.

Vi mladi Sokoli i Sokolice, koji ste, pod vodstvom svojih načelnika i učitelja, sa toliko sveže radosti pitali u prestonicu da u njoj date izraza svome srdačnom sokolskom druželjublju i viteškom oduševljenju, pokazali ste da ste kadri poći za odlikama predaka. Ljubav prema slobodi blistala je od pamtiveka u očima naših dedova na svima stranama danas ujedinjene otadžbine; ljubav prema slobodnoj sokolskoj misli gori danas i u vašim pogledima. Zajednica osećanja i težnja spasavala je naše pretke u najtežim iskušenjima; zajednica mladalačkog ushićenja i sokolske svesti sakupila je i vas u sokolsko kolo da u složnome hodu prođete dobro i smelo kroz život. Sveži i vedri, mladi, puni pouzdanja, napojeni idejom bratstva i jugoslovenstva, vi imate sve mogućnosti da sačuvate i osveštate velike tekovine svoje istorije, da gledate u budućnost sa zajedničkim nadama i idealima, da stojite uvek spremni za zajednički izraz vernosti prema Kralju i Otadžbini, da kao jedno telo uzdrtite na svaki spomen stare slave. Udruženi u zajednici slobodnih Sokola, vi ste udruženi da zajednički ispuniti sudbinu svoje domovine.

Danas su, dragi učenici, oči cele zemlje upravljene na vas, jer je vaša so-

Nast up srednjoškolskih učenica

Učenicke u povorci

Bitnost naše etičke i duševne ce- line, kadgod zlonamerno osumnjiče- na, naći će najlepší svoj izraz u dani- ma našeg svesokolskog sleta.

Internacionalna emisija ju- goslovenske muzike u čast sleta

Velike monstre koncerte, koji se priređuju na sletištu 15. i 29. juna, pre- neće beogradska Radio-stanica pomo- ću svojih instalacija, koje su već po- stavljene na sletištu.

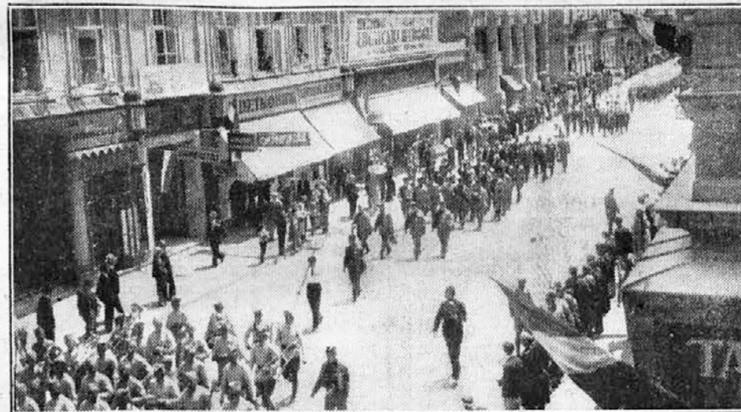
U krug sletskog programa spada i internacionalna emisija jugosloven- skog muzičkog programa, koju će iz- vršiti Radio stanica na dan 23. o. m. Ovaj koncertat preneće i Budimpešta, Beč, Prag i ostale čehoslovačke stani- ce, zatim Varšava i Berlin. Emisija će trajati sat i po i vršiće se iz Narod- nog pozorišta.

Koncertu učestvoće celokupan orkestar, hor i solisti beogradske ope- re. U Beogradu i unutrašnjosti naše zemlje postaviće se na 80 mesta gi- gantofoni za reprodukciju ove emisije.

Ulaznice za monstre koncerte

Veliki monstre koncerti naše mu- zike priređiće se na sletištu noću i to 15. i 29. o. m. Ulaznice za ove koncer- te mogu se već dobiti u sletskoj kan- celariji.

Cene mesta: sedišta na I. tribini 20 din; sedišta na II. i IV. tribini 15 din; a na III. tribini 10 din. Stajanje 5 din. Lože: I. tribina 200 din; II. i VI. tribina 150 din.

Čelo povorke

Sokolske večeri kod savi- načke crkve

Sokolske večeri kod savinačke rke održaće se u drugoj polovici meseca juna. Sletski odbor izdavaće pod zakup izvesan broj baraka, koje će se podići do 14. juna na tom zabav- nom sletištu Sokola, gostiju i Beogra- dana.

Ove večeri trajaće od 15. juna do 1. jula. Pozivaju se sva lica, koja žele da uzmu barake u zakup, da se jave radi uslova i obaveštenja kancelariji Sletskog odbora svakog dana između 6. do 8. časova popodne (Terazije, pa- lata Izvozne banke).

Dolazak sokolskih delegata iz Ranjske doline

Među prvim sokolskim delegati- ma sa strane stigao je u Beograd de- legat Jugoslovenskog Sokolskog dru- štva u Gladbechu, (Poranje) brat Be- rislav Deželić. Brat Deželić najvio je dolazak još četvorice delegata, koji će u Beograd stići za glavne sletske dane. Interesantna su prikazivanja brata Deželića o životu i društvenom radu naših ljudi u Poranju i Vestfa- lenu. U tim krajevima Nemačke da- nas živi oko 50.000 Jugoslovena, koji su većinom zaposleni u rudarskim preduzećima i koji unatoč svoje ve- like zaposlenosti ni malo ne zaborav- ljaju na svoj rodni kraj. Napredak našeg Sokolsva pozdravljen je među našim zemljacima najvećim odušev- ljenjem i u Gladbechu postoji Ju- goslovensko Sokolsko društvo, koje bro- ii preko 250 članova. Organizacija će

se proširiti i na ostale kolonije. Naši zemljaci većinom su iz Slovenije, Hr- vatske i Bosne, dok su ostali krajevi slabije zastupani. Ovaj lep napredak i interesovanje naše braće iz Nemač- ke primljen je u sokolskim redovima s iskrenom radošću.

Sajam knjiga prigodom sve- sokolskog sleta

O danima našeg I. svesokolskog sleta izvršiće se jedna neobično snaž- na manifestacija životne snage i zdravlja našeg naroda. Ovi će dani biti ujedno i manifestacija duhovne snage i kulturnog napretka naše zem- lje. U tome cilju Sokolstvo se javlja kao pokrovitelj velikog sajma knjiga, koji će biti priredjen za vreme sletskih dana. Snaga i lepota našega naroda ogledat će se u sletskim danima na sletištu; snaga i lepota našeg duha ogledat će se u našoj knjizi; napredak naš i izgledi na budućnost pokazat će se samo u njihovoj srdačnoj i, neraz- dvojnjoj zajednici.

U priređivanju sajma knjiga uzi- maju učesća:

Grafički Institut »Narodna Mi- sao« A. D. Dobračina ul. 47; Lazar Vu- kičević, Poenkarova ul. 20; Geca Kohn, Kn. Mihajlova 1; »Nolit«, Kn. Ljubice 28; »Napredak«, Kr. Milana 39; Aca Popović, Sremska 6; Rajković i Čuko- vić, Terazije; Stefanović i drug. Poen- karova ul. 36; Zdravko Spasojević, Sremska ul. 5; Snpaska Književna Za- druga, Kr. Milana 71; Cvijanović Pa- lata Akademije Nauka.

Ovaj sajam knjiga, koji se prire- đuje pod pokroviteljstvom Sletskog

izrazujući mu svoju vernost i odanost. Zdravo! — Depolo, predsednik.

Tuzla. Vršići smotru za svesokol- ski slet u Beogradu pozdravljamo bratski Savez sa najuspešnijeg sleta na- še župe. Zdravo! — Jovan Petrović, starešina.

Gospić. Sa proslave posvećenja sokolskog barjaka šaljem bratskom Savezu srdačan pozdrav prisizujući na naš posvećeni barjak ostaćemo do poslednje kapi krvi verni sokolskoj ideji. Zdravo! — Za Sokolsko dru-

štvo Gospić: starešina Žegarac Nikola, tajnik Plečas Božo.

Krađova. Sa velikog izleta prela- zeći na teritoriju prijateljske zemlje jugoslovenski turisti pozdravljaju odu- ševljeno početak svesokolskog sleta uvereni, da će on probuditi svesloven- sku ideologiju i udariti temelje nove saradnje slobodnih i moćnih sloven- skih država. Živeo starešina Sokola kraljević Petar! Živeo viteški naraštaj nada otadžbine! — Voda ekskurzije Banić.

Gosti se spremaju . . .

Sa svih strana stižu nam radostne vesti. Svuda se oseća veliko uzbude- nje, a na svima stranama, gde naši slobodni slovenski narodi žive, u nji- hovim malenim gnezdzima po najzaba- čenijim selima spremaju se jata ju- načkih Sokolova, da bi se na danu zapovest digli i da bi poleteli svi ka jednome cilju, da bi došli sa dalekih strana, sa severa, istoka, zapada i ju- ga, da bi se poklonili jednoj veličkoj ideji, ideji bratstva svih slovenskih naroda, a preko njih celom čovečan- stvu.

Od dalekih ravnic severne Poljs- ke, preko brežuljaka i graničnih vi- sokih planina Čehoslovačke, po zagub- ljenim gnezdzima Sokolova izgnanika iz matuške Rusije, preko sela i zase- ljaka naroda lužičko-srpskog, pronos- eći se na prostranu i slobodnu našu zemlju, preko nebostrmenoga Balkana do našega sinjega mora, razleže se ovah dana jedan poklič — i taj po- klić zahvata stalno više i više maha i njegov odjek se danas čuje širom cele Evrope i daleko preko mora. I mase nepregledne kao očarane ovim poklič- em pridružuju se u ushićenju, i pre- ko neba slovenskog i daleko u okol- nim zemljama čuje se samo jedno: »Hajdemo u Beograd!«

Jeste u istini hajdemo u Beograd! Jer u Beograd kao u zalog i obećanje lepših dana gledali su naraštaji svih bez razlike porobljenih slovenskih na- roda, počivajući sa samim plemenima naroda jugoslovenskog, do nepregled- nih redova čehoslovačkih, poljskih i lužičko-srpskih sinova, koji videći ropstvo telesno i duševno svoga na- roda, u očajanju, tražili i nalazili ute- he i nade u ispofošnim borbama, koje je sa pesmom predanja stare slave i moći predaka, podstupao junački ma- leni slobodni srpski narod, kojim opet duhovni voda svuda bi staro- drevni Beograd, oko čijih je zidina za dužina vekova proliveno toliko krvi, da bi se skoro izravnala količinom vode, koje kupa njegove sure zidne sa tri strane.

I nama u Beogradu dolaze veliki dani! Kao da bi duhovni predaka naših to hteli, proslavlja Sokolstvo i Slo- venstvo najveći svoj praznik u dani- ma, kada sunce života u celoj prirodi stoji u najvećem naponu svoje snage, i kada baš stari Sloveni proslavljahu svoj najveći praznik, koji trajaše čita- ve četiri nedelje meseca juna, da bi se konačno završio veličanstvenim proslavljanjem Svetovidta, jednog od njihovih najvećih bogova, koji pred- stavljaše sunce sa celom njegovom moći i slavom. Sokolstvo danas već više decenija priređuje svoje najveće slavnosti baš u te dane, u koje su pro- slavljali naši stari i kult Svetovidta, makar i prikriven i obučen u druge verske običaje, proslavlja se ovo još danas svuda i u našoj državi ovaj dan državnog praznika.

Po ceo mesec juni završavajući velikim sveslovenskim sokolskim slet- om na Vidovdan, saletaće se velika jata Sokolova iz svih slovenskih ze- malja, počivajući pomladkom, preko jata naraštaja i zbijenih redova naše junačke vojske, do nepreglednih re- dova Sokolova, koji će pohititi u po- nosni i slobodni Beograd sa svih ku- tova naše prostrane slovenske zemlje.

Ovih dana biće Beograd gotovo prekriven mnošinom njihovom i sjaj- ne i blistave boje njihovih odora sliče se u jedno sjajno more boja sloven- skih, boja radosti i života. Doći će oni k nama, da bi videli ovaj Beograd, o kojem su oni tako mnogo divnoga slišali, od svojih roditelja i učitelja, a stariji će opet doći, da bi videli, da li je još taj stari Beograd onaj isti junački, koji je tako smelo znao pre- miti neravnu borbu sa najvećim duš- manima, da bi svojim požitvovanjem iz te očajne borbe izašao kao pobed- nik. Doći će slobodna slovenska bra- ća, da bi videla razvoj i napredak na- šega naroda na svim poljima rada, i da bi se ubedili, da njihove zajeničke bombe za najuzvišeniji cilj, za slobodu narodnu, nisu bile vođene uzalud. Do- či će, da bi proverili i sami videli, što smo mi već uradili, a što treba još da uradimo. Doći će, da bi radosnog srca uzeli učesća u sveopštoj našoj radosti i da bi slavju našem dali više sjaja.

Ali, ponosni Beograde, doći će tebi, da uzmu učesća u tvojoj radosti i oni, koji još danas jauču pod ja- rom nacionalne bezpravnosti, koji su

lišeni toga najsvetijeg prava svakoga čoveka, što danas u vremenu, kada misle stvarati Panevropu, sa ravnopravnim narodima, zvuči tako never- rovatno, i to oni, kojima se poriče pravo na njihov nacionalni opstanak i kojima se i ono njihovo ime koje je stolecima obeležavalo ognjišta njho- va, bez obzira oduzima, da bi se nji- ma nasilno naturilo ime naroda tudeg jezika i običaja.

Doći će tebi, Beograde, oni da vi- de slobodu sunca tvojege i da se u slavju tvome i u gostoprimljivim zi-

žive ni jedne slovenske duše. Ali ne- ka su oni sigurni, da u veličanstvenom pohodu Slovenstva kroz Beograd biće ostavljeno počasno mesto njima na dokaz, da ih slobodna braća nisu zaboravila.

Doleteće ti, Beograde, malo jato Sokolova sa severa, sa jednog drugog slovenskog zemljišta, doći će ti braća, koja nose ponosno srpsko ime kao i ti, Srbi iz ravne Lužice, da bi se na tvome čistome izvoru napojili snagom i nadom u borbi za održanje.

Došli su oni već pred dve godine, da bi se poklonili slavju imena srps- kog na svetom našem Polju Kosovom i tamo polaga i zajedno sa svima osta- lim slovenskim Sokolima zakletvu na vernost Slovenstvu i Sokolstvu. Doći će i ovaj put njihovo malo jato tebi, da se tu pred tvojim licem pojave u redovima Slovenstva.

I na istoku naša velike slovenske otadžbine od Karpatu pa do Tihog okeana rasprostire se već preko deset godina veliki mrak. I tamo je sputan jedan brat naše slovenske porodice, najveći brat, kome se uvek okretali pogledi njegove slabije porobljene braće. A kakva je to ironija sudbine! Onaj brat, koji bogato pomagao svo- ju nejaku braću u njihovim borbama, leži danas bez pomoći sputan i sva snaga njegove rođene braće je slaba,

Ženska učiteljska škola — Zagreb

đinama tvojim na srcu tvome isplaču, u radosti tvojoj, i da ponesu u obe- pravljene domove svoje zračak nade i utehe nesretnoj braći svojoj. Spre- maju se na veliko, ali da li će smeti on doći? Dodu li, primiče li isto tako bratski naš ponosan starodrevni Beo- grad u domove svoje!

Spremaju se braća! U domovima i na ognjištima njihovim mrtvo je. Samo pritaženi kucaji njihovih srda- ca, jer njihova usta nasilno su zatvo- rena, odaju nam da su oni svakim svojim zamišljajem kod nas. Samo oni ovoga puta neće nama moći si- gurmo doći, jer baštinići uzvišene stare kulture okomili se na njihova obez- glavljena jata, i me mogu dočekati dana, kada će moći ponosno širom sveta proglasiti, da tamo nema više

da bi ga oslobodila njegovih velikih muka.

Tebi se, Beograde, približavaju veliki dani! Ti ćeš viteški, vedra lica svu ovu braću primiti u naručje svoje i svima ćeš na široko otvoriti tvoje slovensko gostoprimstvo. I odlaziće jata junačkih Sokolova na svoja ognji- šta, da bi pričali naraštajima o snazi tvojoj i volji tvojoj čvrstoj, da bi se be mogao potpuno izgraditi u svima smerovima, da bi sa ponosom stao u red ostalih prestolnica slovenskih na- roda. Ali setit ćeš se u slavju tvome i ovih, čija srca budu uzbudeno u da- ljinu kucača pri pomisli na slavju tvo- je i koji će, makar udaljeni i nasilno od tebe odeljeni, u tvojoj sreći u du- sama svojim biti kod tebe.

H. K. H.

DR. MILORAD DRAGIĆ (Beograd):

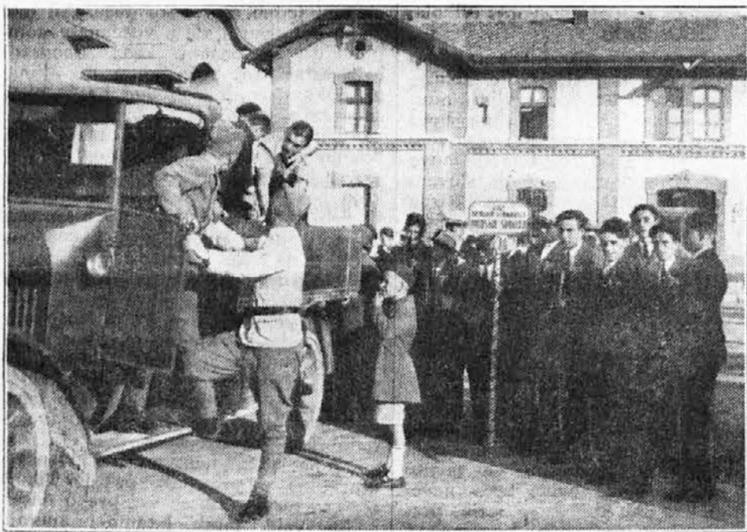
Naše Sokolstvo posle svet- skog rata

U doba osnivanja Sokolstva po- litičke prilike kod svih slovenskih na- roda bile su u osnovi drugačije no- danas. Postajalo je jedno veliko ru- sko carstvo, koje je zadahnulo slo- venske narode izvesnim nedovoljno određenim i nejasnim idejama pan- slavizma. Taj panslavizam nalazio je izvesne konkretnije oblike naročito kod Slovena balkanskog poluostrva, specijalno u novo stvorenim državi- cama Srbiji i Crnoj Gori. Ove države po zakonima instinkta samoodržanja tražile su na svoj način oslon na slo- vensku državu, koja ima svetsku moć.

Rusija je u tom pogledu vršila veliku sugestivnu ulogu na duhove tek oslo- bođenih slovenskih država na Bal- kanu. — Jugosloveni najvećim svojim delom pod Austro-Ugarskom monar- hijom ili Otomanskom imperijom ži- veli su pod raznolikim kulturnim uti- cajima, što je naročito Austro-Ugar- ska monarhija pokušavala da iskoris- ti za dezorijentaciju misli i osećanja o jednom apsolutnom etničkom je- dinstvu Jugoslovena. Česi, kompak- tni u Austriji, a odeljeni od Slovaka, koji su pripadali Ugarskoj, nalazili su se možda od svih Slovena u najpo-

Ruske učenice u povorci

Dolazak srednjoškolske omladine — Ukrcavanje prtljage

voljnijim prilikama za stvaranje duha realne koncepcije o ulozi slovenskih etničkih jedinica.

Ta svest je nema sumnje veoma brzo zahvatila i predstavnike jugoslovenske etničke grupe. U svima novim pokretima realne slovenske politike, koja se manifestovala u Pragu, vidimo da učestvuju i predstavnici našeg naroda sa Slovenskog Juga. Takav je slučaj i sa Sokolstvom. Čim su iz Praga odjeknule kod češkog naroda misli i ideje Dr. Miroslava Tyrša — osnivača Sokolstva, dolazi taj odjek do svog realnog izražaja kod nas na jugu. Godinu dana po osnivanju prvog praškog Sokola, osniva se i prvi Južni Sokol u Ljubljani, sa jugoslovenskim grbom na svojoj zastavi.

Slovenski narodi zatalasani 1848. god. poslali su svoje predstavnike na Slovenski kongres u Prag. Ovaj kongres nije završio svoj rad. Knez Windischgrätz, tadašnji komandant Praga, naredio je svojim vojnicima da bombarduju Prag, a vlada je raspustila Slovenski kongres. Težnje slovenskih naroda, kroz izvesne nianse sveslovenskog romantizma, odvodile su ih sve više na realne osnovne slovenske politike. Jednu od tih realnih osnovica činilo je Sokolstvo.

Dali je svetski rat zatekao duševno spremne Slovence? Jedna je činjenica neosporna: da je Sokolstvo u ovom pogledu odigralo jednu emisionu važnu ulogu stvaranjem kontakta kod širokih masa i to putem jedne zajedničke izrađene ideje — ideje Sokolstva. Nijedan pokret dosada nije doveo u međusobni kontakt tolike slovenske mase, kao što je to sokolski pokret.

Kada je osnovano naše Sokolstvo kod Slovenaca, ono je ubrzo osvojilo Kranjsku, Stajersku, Istru i Goricu tako, da je već 1888. g. o 25-godišnjici osnivanja I. Ljubljanskog Sokola u Ljubljani održan I. slovenački svesokolski slet, na koji dolaze kao gosti Sokoli iz Hrvatske i Češke. Isti je slučaj bio sa Sokolima u Hrvatskoj. U vremenu najvećih progona, dok se po hrvatskim školama uvodio kao nastavni nemački jezik, stvoreno je hrvatsko Sokolstvo. Gonjeno i nerado gledano, hrvatsko Sokolstvo dolazi u blizak dodir sa češkim, slovenačkim i srpskim Sokolom. Sokolski sletovi pre rata bili su najveći predznak događaja, koje će svetski rat doneti slovenskim narodima. Praški sletovi bili su najsjajnija manifestacija volje slovenskih naroda.

1911. god. održavao se u Zagrebu drugi hrvatski svesokolski slet. Na ovaj su došli pored drugih slovenskih gostiju i Srbi iz kraljevine Srbije i Austro-Ugarske monarhije. Tada već ujedinjeno srpsko Sokolstvo — bez obzira na političke granice — ističe u Zagrebu javno, da je hrvatski slet u Zagrebu i njihov slet, njihova zajednička stvar; da hrvatsko i srpsko Sokolstvo pripada jednom narodnom stablu. Taj slet neposredno pred balkanski rat pokazao je jasno konture jugoslovenskoga sokolskog jedinstva.

1912. god., na sletu u Pragu, javlja se ideja o stapanju srpsko-hrvatsko-slovenačkog Sokolstva. Ističe se misao o stvaranju jugoslovenskog Sokolstva. Sam tehnički posao stvaranja jugoslovenskog Sokolstva prekinuo je balkanski rat, ali odmah posle njega pristupilo se je stvaranju Jugoslovenskog Sokolskog Saveza.

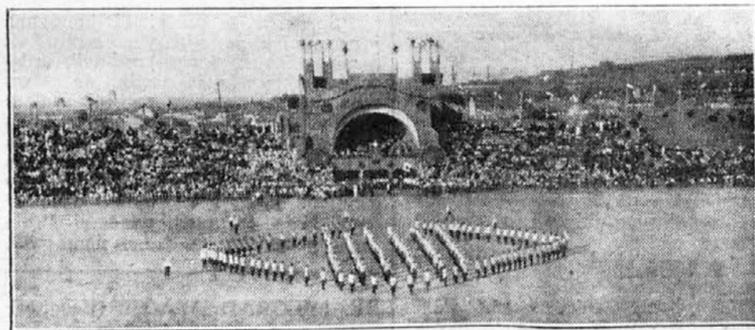
1913. god. slovenačko Sokolstvo priredivalo je svoj slet u Ljubljani. Tih dana trebalo je da se izvede jedinstvo jugoslovenskog Sokolstva, ali austrijske vlasti zabranjuju taj slet. Pošto je izmenjen opseg i raspored sleta, vlada je odobrila da se slet održi 1914. god. Neposredno pred sletom 20. juna, vlada opet zabranjuje držanje sleta.

Na taj način Jugoslovenstvo, koje je trebalo da nađe svoj konkretan izraz u Ljubljani 1914. god. stvaranjem Jugoslovenskog Sokolstva — nije moglo da izvrši svoju nameru. Ali jugoslovenska ideja Sokolstva manifestovala se tih istih dana na manjoj sokolskoj smotri, održanoj u Brezicama na granici Hrvatske i Slovenije. Tu se

održavao sastanak slovenačkih Sokola. Na taj sastanak došli su i hrvatski i srpski Sokoli. Sve je još bilo impresionirano teškim događajima u Trstu i Istri. Predstavnik srpskih Sokola — sećajući se teških progona i tih događaja u Trstu izrekao je javno na tome mestu ove reči: »Mi Srbi došli smo ovamo, da pokažemo braći Slovenima kako Srbi s njima zajedno osećaju Rados ili žalost na ma kome kutu. Slovenskoga Juga isto je tako radost ili žalost svih Jugoslovena. Ne plašite se nasilja, ne bojimo se pušaka i bajoneta. Svaku silu odbičemo udruženom silom.« Na te reči sokolska fanfara svirala je marš kralja Petra i pesmu »Onamo, namo«. Toga dana u Brezicama zablistali su bajoneti pred grudima slovenskih, hrvatskih i srpskih Sokolova.

To je bio ujedno poslednji sokolski sastanak Sokola Slovenskog Juga pre svetskoga rata. Iduće nedelje odjeknuli su iz Sarajeva pucnji Princinovog revolvera. Sokolstvo je raspušteno, a sokolska ideja stavljena zajedno sa Sokolima na optuženičku klu.

Čim je posle rata razrušena Austro-Ugarska monarhija i stvorena naša slobodna kraljevina — već januara 1919. god. izašlo je u Zagrebu sokolski proglas. U proglasu stoji: »Više nema, ne može i ne sme da bude ni srpsko ni hrvatsko ni slovenačko Sokolstvo. To je ostatak robovanja, mraka. Naša su sokolska društva svih

Učiteljska škola iz Skoplja

nas. Od troje postajemo jedno, od tri stare svesti stvaramo novu svest.« Odlučeno je, da prestane i srpsko i hrvatsko i slovenačko Sokolstvo i da postane jedno zajedničko Sokolstvo.

Za svečano objavljivanje ustava jednog Jugoslovenskog Sokolstva određen je prvi Vidovdan o oslobođenju i ujedinjenju našeg naroda 1919. god. Toga dana održan je Vidovdanski Sokolski Sabor u Novome Sadu.

Na taj sabor sakupili su se Sokoli iz cele zemlje. Došlo je bivše slovenačko Sokolstvo sa svojim starešinom dr. Oraženom na čelu, bivše hrvatsko Sokolstvo sa svojim starešinom Lazarom Čarom i bivše srpsko Sokolstvo sa sedam starinom Stevom Todorovićem.

U svečanu saborsku dvoranu ušao je zastupnik kralja Petra — vojvoda Mišić. Za njime prestavnici kraljevske vlade, prvi ministar prosvete i prvi ministar narodnog zdravlja. Vojvoda Mišić doneo je Regentovo pismo. Sa njima su ušli prestavnici Čehoslovačka i Rusi.

Predsednik Đura Paunković otvorio je sabor i na svečan način objavljen je nov ustav ujedinjenog Sokolstva. Objavljeno je, da je narod Srba, Hrvata i Slovenaca jedan narod i da Sokolstvo mora biti jedno.

Vojvoda, prestavnik kralja Petra i ministri izjavljuju, da imaju puno poverenje u zdravu ideju ujedinjenog Sokolstva. Tako je nastavilo naše Sokolstvo svoj život posle svetskoga rata. Duhovno ujedinjeno još pre rata na našem jugu Sokolstvo je već tada činilo celinu sa celim slovenskim Sokolstvom. Primorano da se bori kao i cela naša nacija, Sokolstvo je proganjano; pri tom bilo je uvek borbeno, revolucionarno. Sokolski redovi prolevali su svoju krv još znatno pre, no

što je otpočeo rat za oslobođenje.

Po ulicama Rijeke prolevala su sokolske čete krv oko svoje zastave vraćajući se sa sleta. Na primorju Sokoli su branili svoja starešinu, na čijim su grudima bili upereni bajoneti žandarmerije. Sokolski veleizdajnički procesi u Banatu i Bačkoj, u Bosni i u Zagrebu napunili su tamišce Sokolima. — Sokoli u Americi pozdravljaju početak rata kao jugoslovenski ustanak. Osnivaju sokolske legije i polazu zakletvu:

»Zaklinjemo se dubinom našeg širokog Jadranskog mora, veškim suncem slobode, da ćemo ostati zajedno uz besmrtnog srpskog junaka u borbi za oslobođenje i ujedinjenje Jugoslovena.«

U Americi se osniva Jugoslovenski Sokolski Savez, koji objavljuje da Solunski front prestavlja »bazu velikog jugoslovenskog ustava.«

Odmah posle svetskoga rata Sokolstvo je nastavilo svoju misiju u ujedinjenom narodu, i pokazalo je najzdravije puteve u svojoj borbi za slobodu jugoslovenske nacije i Jugoslavije.

Ali uloga našega Sokolstva posle rata ne sme biti ni manja ni manje slavna od uloge, koju je Sokolstvo izvršilo pre rata. Problem naroda i države nikada nije završen. Najzad borba za slobodom naroda mora imati svoju visoku moralnu podlogu. Sam osnivač Sokolstva, dr. Miroslav Tyrš, rekao je: »U borbi za ostanak propadaju nesposobni. Napredni narodi pobeđuju. Svaki narod propada svojom sopstvenom krivicom. Ni jedan narod nije iščezao u punoj svojoj snazi, već tek onda kad je izgubio svoje telesne i moralne moći. Nikakva materijalna sila ne može uništiti jedan narod, ako se on razvija na principima istine, dobra. Samo zdrav narod ima odbranbenu snagu. Naš je cilj svestrano razvijanje celog naroda.«

Prema ovim rečima ukazuje se i uloga Sokolstva našem narodu i državi posle rata. Misionerski duh posleratnog Sokolstva mora biti isto onako visok i pun elena, kao i sokolski duh do svetskoga rata. Kad pregledamo, što je sve učinilo naše Sokolstvo posle rata jasno je, da je tu svoju misionarsku dužnost Sokolstvo i nadalje vršilo sa puno uspeha. Možda je bilo momenta posle rata u našem javnom životu, kada je Sokolstvo bilo jedna u istini usamljena svetla tačka, koja je pružala puno utehe i vere kod mnogih, koji su počeli da očajavaju. Naglašujući svoja shvatanja o naciji, državi, privatnom i javnom radu i moralu, Sokolstvo je u istini prestavljalo u našem posleratnom životu jednu veoma lepu pojavu. I u tom pogledu vr-

šilo je snažan uticaj na mnoge nove generacije — u celome našem narodu. U vremenima, kada su se teško čule reči, izašlo je Sokolstvo pre dve godine na Kosovo polje i tu, u prisustvu Sokola slovenskih naroda, objavilo je svoju deklaraciju: »Iznad svega sveta nam je ideja državnog i narodnog jedinstva. Našem narodu treba bratske ljubavi, mira i rada za vlastitu veliku budućnost. Sokolstvo će se takmičiti u delu za opšte kulturno podizanje naroda i za moć naše države.«

U svojoj deklaraciji od 1. decembra 1928. god. Sokolstvo je izreklo: »Moć, jedinstvo, rad, ustrajnost, moral i disciplina, ljubav prema domovini, ljubav za slobodu snaga su i veličina naroda. Pozivamo sve da čuvaju tekovine svetskoga rata, za koje su stradale i umirale stotine hiljada naše braće. Pozivamo sve, da čuvaju državnu nezavisnost i slobodu.«

Bez svestranog uzdizanja pojedinaca nemoguće je ikakav opšti posao narodnoga dobra. Kroz pojedinca mora se uzdizati narod. U prirodi postoji većito usavršavanje. Tražimo u sebi i u svakome čoveku samo ono, što je dobro i to kultiviramo. aN taj način vršimo dužnost prema svojoj ličnosti a i dužnost prema naciji i državi. Svaka nacionalna borba mora imati moralnu podlogu i visoke etičke ciljeve. Naše postignuto narodno ujedinjenje prestavlja veliku etapu u istoriji dizanja našeg narodnog života. Izradivajem viših osobina tela i duha nastavljamo patriotski posao daljeg oslobođenja nacije — oslobođenja od bolesti duha i tela. Potreban nam je tip ne samo etnički svesnog, već i moralno otpornog čoveka — tip čistog Jugoslovena. To je neposredni i prvi zadatak koji se nameće našem Sokolstvu posle rata.

IZ SAVEZA SKJ

Pravilnik

načelništva Saveza SKJ

Načelništvo Saveza SKJ sastavlja načelnik i kao njegovi najuži pomoćnici i pomoćnice zamjenici načelnika, načelnica i njene zamjenice.

Zadatak i nadležnost načelništva određuje član 19. Statuta o organizaciji i poslovanju SKJ.

Sednice načelništva saziva po potrebi, određuje im dnevni red i predsedat načelnik ili, ako je sprečen, njegov zamjenik po redu imenovanja. Sednica donosa punovažne zaključke, ako je prisutna polovica članova načelništva, pri čem se u broj članskih mesta ne ubrajaju eventualno nezaposednuta mesta. Zaključci se donosaju većinom glasova prisutnih članova (ica). Za slučaj jednake raspodele glasova odlučuje glas predsednika. Jedan između članova (ica), kojeg (ju) imenuje predsednik, vodi zapisnik, koji ima da se na sledećoj sednici pročita, odobri ili, ako je potreba, popravi.

Hitne poslove, kada nije moguće pravodobno sazvati sednicu, rešava sam načelnik i o tom izveštava na sledećoj sednici.

Savezno načelništvo ima svoga zastupnika u prosvetnom, zdravstvenom i po potrebi u drugim odborima ili osecima savezne uprave. Te zastupnike imenuje načelništvo između svojih članova ili između drugih članova tehničkog odbora.

Savezne javne nastupe u kroju, izlete, sletove, javne vežbe, takmičenja i druge javne priredbe tehničkog značaja, vodi savezni načelnik. Ako je načelnik sprečen, vodi priredbu njegov zamjenik. Gde nije moguća prisutnost ni jednoga ni drugoga, određuje načelnik Saveza člana saveznog

tehničkog odbora ili najstarijeg župskog načelnika da vodi priredbu.

Zenske odele (članice, ženski nastaj i žensku decu) vodi priredbama prema uputama načelnika načelnica Saveza. Ako je ova sprečena, vodi te odele njena zamjenica, članica saveznog tehničkog odbora ili najstarija župska načelnica.

Priredbe, koje inače nisu priredbe celoga Saveza, a pri kojima su udružene dve ili više župa, može voditi načelnik Saveza sam ili vodstvo poverava članu saveznog tehničkog odbora ili pak najstarijem župskom načelniku župa koje priređuju. Glede vodstva ženskih odela uređi uporedno odredba prijašnje stavke.

Ako se pri priredbama tehničkog značaja dogodi kakov slučaj nediscipline, ima načelnik (načelnica) ili vodnik (vodnica) koji zamenjuje pravo da odstrani člana (članicu), koji (ja) je zgrešio (la) protiv discipline. O tome mora dostaviti nadležnoj upravi optužbu radi disciplinskog postupka.

Kao pomoćni organ saveznog načelništva ima savezni tehnički odbor, kojeg imenuje i propisuje mu pravilnik za njegov rad u smislu člana 22. Statuta o organizaciji i poslovanju SKJ.

Ovaj pravilnik primljen je na sednici načelništva Saveza dne 16. maja 1930. i stupa na snagu sa danom objave u »Sokolskom Glasniku«.

Beograd, 16. maja 1930.

Savez Sokola kraljevine Jugoslavije.

Načelnik:

Dr. V. Murnik.

Pravilnik

tehničkog odbora Saveza SKJ

Savezni tehnički odbor pomoćni je organ saveznog načelništva.

Predsednik tehničkog odbora je načelnik Saveza, a članovi su mu:

1. članovi (ice) načelništva Saveza kao najuži pomoćnici načelnika i
2. primeran broj tehničkih stručnjaka, kojeg imenuje i razrešava savezno načelništvo.

U tehničkom odboru ima svoga zastupnika savezni prosvetni odbor, zdravstveni odbor i prema potrebi drugi odbori i oseci savezne uprave.

Tehnički odbor ima nadalje kao pomoćne organe odsek za nastaj i decu i prema potrebi također i druge odseke. Predsednike tih odseka imenuje načelništvo Saveza iz redova članova tehničkog odbora, članove odseka pak isto tako iz tehničkog odbora ili van njega. Za podroban rad tih odseka načelništvo Saveza propisuje pravilnike.

Posebni oseci saveznog tehničkog odbora su također komisija za savezne prednjačke izpite te zbor sudaca za savezna takmičenja. Kao i druge odseke imenuje i razrešava i ove također savezno načelništvo i propisuje im pravilnike (za zbor sudaca u takmičarskom redu) u smislu člana 22. Statuta o organizaciji i poslovanju SKJ.

Kao pomoćni organ saveznog načelništva savezni tehnički odbor ima da izvršava rad, koji mu poveri savezno načelništvo. Savezni načelnik

može također pojedinim članovima poveriti izvršavanje posebnih zadataka, naročito također tajičke poslove saveznog načelništva, a ujedno imaju da na poziv načelništva učestvuju također sednicama načelništva. Tehnički odbor pak može iz svoje inicijative da stavlja saveznom načelništvu predloge u svim poslovima, koji spadaju u nadležnost saveznog načelništva.

Sednice tehničkog odbora saziva prema potrebi, određuje im dnevni red i predsedat savezni načelnik ili, ako je sprečen, njegov zamjenik. Sednica donosa punovažne zaključke, ako je pored načelnika ili njegovog zamjenika prisutna barem trećina članova. Zaključci se donosaju većinom glasova prisutnih članova. Odbor bira između sebe tajnika, zapisničara i prema potrebi još i druge funkcionare.

Ovaj pravilnik primljen je na sednici načelništva Saveza dne 16. maja 1930. i stupa na snagu sa danom objave u »Sokolskom Glasniku«.

Beograd, 16. maja 1930.

Savez Sokola kraljevine Jugoslavije.

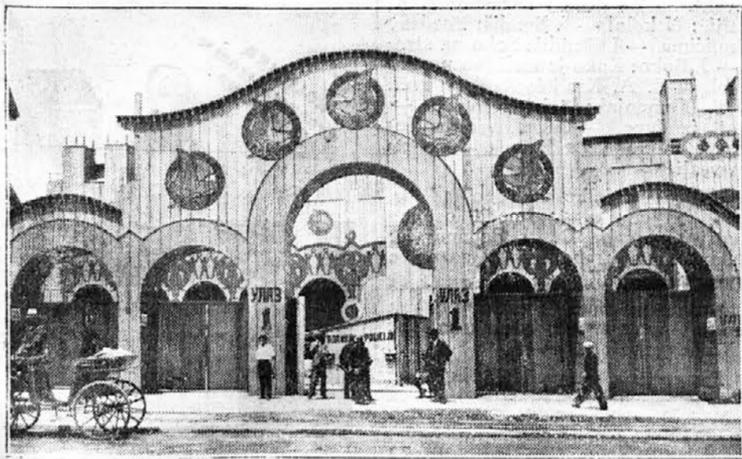
Načelnik:

Dr. V. Murnik.

Preporučamo braći i sestrama, koji posećuju Zagreb, restauraciju »Varošku Pivnicu« i »Kavanu Medulić«. Čitajte naš oglas.

Grupa učenika iz Ljubljane

Glavni ulaz u Grobljanskoj ulici

Pravilnik zboru župskih načelnika

Zbor župskih načelnika savetodavni je organ načelnništva SSKJ. Sastavljaju ga:

- a) tehnički odbor Saveza,
- b) župski načelnici i načelnice ili njihovi zamenici,
- c) načelnik i načelnica ili njihovi zamenici onih društava, koja imaju preko 400 vežbača i vežbačica.

Kao savetodavni organ zbor župskih načelnika daje mišljenje i postavlja predloge saveznom načelništvu u svim poslovima, koji spadaju u nadležnost saveznog načelnništva.

Sednice zboru saziva, određuje im dnevni red i pretseda savezni načelnik ili, ako je sprečen, njegov zamenik. Saziva ih po svojem nahodjenju ili na predlog više od polovice župskih načelnika. Zbor izabire između sebe zapisničara i prema potrebi druge funkcionare. Sednica donosa puno-

važne zaključke, ako su na njoj zastupane po načelnicima ili načelnicama (njihovim zamenicima) barem polovica svih župa. Ako se na savaznoj sednici ne sakupi dovoljan broj načelnika i načelnica ili njihovih zamenika, nakon odgode od jednoga sata održava se isto sednica sa istim dnevnim redom bez obzira na broj prisutnih načelnika i načelnica ili njihovih zamenika.

Ovaj pravilnik primljen je na sednici načelnništva Saveza dne 16. maja 1930. i stupa na snagu sa danom objave u »Sokolskom Glasniku«.

Beograd, 16. maja 1930.

Savez Sokola kraljevine Jugoslavije.

Načelnik:
Dr. V. Murnik.

Pravilnik župskog načelnništva

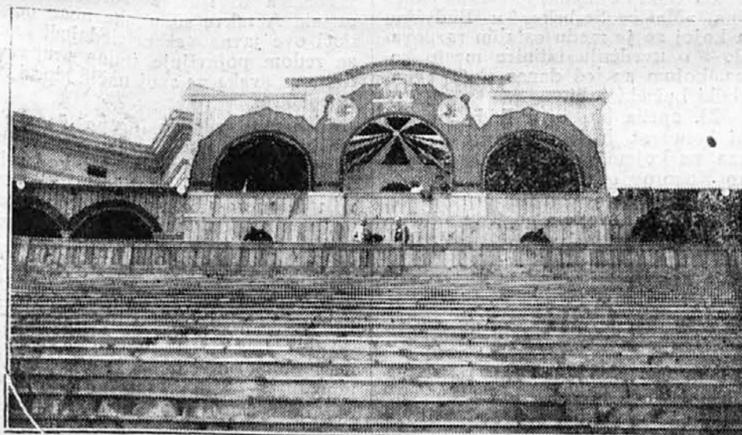
Župsko načelnništvo sastavljaju župski načelnik i načelnica i njihovi zamenici.

Njegov zadatak i nadležnost određuje član 20. župskih pravila.

Sednice načelnništva saziva po potrebi, određuje im dnevni red i pret-

seda hitne poslove, za koje nije moguće pravodobno sazvati sednicu, rešava načelnik sam te o tom izveštava na sledećoj sednici.

Župsko načelnništvo ima svoga zastupnika u prosvetnom odboru i prema potrebi također u drugim odseci-

Pogled na ložu Nj. Vel. Kralja

seda načelnik ili, ako je sprečen, njegov zamenik po redu imenovanja. Sednica može da punovažno donosa zaključke, ako je prisutna polovica svih članova načelnništva, pri čem se u broj članskih mesta ne ubrajaju eventualno nezaposlednuta mesta. Zaključci se donosaju većinom glasova prisutnih članova(ica). Za slučaj jednake raspodele glasova odlučuje glas pretsednika. Jedan između članova(ica), kojeg(ju) imenuje pretsednik, vodi zapisnik, koji ima da se na sledećoj sednici pročita, odobri ili, ako je potreba, popravi.

ma župske uprave. Te zastupnike imenuje načelnništvo između svojih članova ili između drugih članova tehničkog odbora.

Župske javne nastupe u kroju, izlete, sletove, javne vežbe, takmičenja i druge javne priredbe tehničkog značaja vodi župski načelnik. Ako je načelnik sprečen, vodi priredbe njegov zamenik. Gde pak nije moguća prisutnost ni jednoga ni drugoga, određuje župski načelnik člana župskog tehničkog odbora ili najstarijeg društvenog načelnika da vodi priredbu. Zenske odele (članice, ženski na-

raštaj i žensku decu) vodi na priredbama prema uputama načelnika župska načelnica. Ako je ova sprečena, vodi te odele njena zamenica, članica župskog, tehničkog odbora ili nastarija društvena načelnica.

Priredbe, koje inače nisu priredbe cele župe, već su pri ovima održane dva ili tri društva, ili gde su usanovljena okružja, dva ili tri okružja, može voditi župski načelnik sam ili poverava vodstvo članu župskog tehničkog odbora ili pak najstarijem načelniku udruženih društava ili okružja. Glede vodstva ženskih odela vredi uporedna odredba u prijašnjoj stavci.

Ako se pri priredbama tehničkog značaja dogodi kakov slučaj nediscipline, ima načelnik (načelnica) ili vodnik (vodnica), koji zamenjuje, pravo da odstarni člana (članicu), koji(a) je zgrešio(la) protiv discipline. O tome ima da nadležnoj upravi dostavi opisu u svrhu disciplinskog postupka.

Kao pomoćni organ ima župsko načelnništvo župski tehnički odbor, kojeg ovo imenuje i razrešava po odobrenju Saveza u smislu § 20. župskih pravila, pravilnike pak mu propisuje načelnništvo Saveza.

Ovaj pravilnik primljen je na sednici načelnništva Saveza dne 16. maja 1930. i stupa na snagu sa danom objave u »Sokolskom Glasniku«.

Beograd, 16. maja 1930.

Savez Sokola kraljevine Jugoslavije.

Načelnik:
Dr. V. Murnik.

Iz uredništva

Vidovdanski, sletski svečani broj »Sokolskog Glasnika« iziši će 25. o. m., u velikoj nakladi, sa veoma opsežnim sadržajem i velikim brojem slika. Redoviti pretplatnici dobivaju ovaj broj automatski, inače cena pojedinačnom broju biće Din 5. — Radi sletskih dana izišao je današnji broj sa kasnijim datumom.

Iz pokrajinskog Saveza ruskog Sokolstva za Jugoslaviju

P. g.

Stjepanu Čelaru,

Odgovornom Uredniku »Sokolskog Glasnika«

Ljubljana
Narodni dom.

Poštovani Gospodine Uredniče,

Povodom izveštaja štampanog u br. 10. »Sokolskog Glasnika« od 11. maja o. g. strana 5., stupac III. i IV. pod napisom »Iz Pokrajinskog Saveza Ruskog Sokolstva za Jugoslaviju« molim Vas da na osnovu čl. 26. i 27. zakona o štampi — u narednom broju Vašeg lista na istom mestu i pod istim napisom izvolite štampati sledeći ispravak:

1. Nije istina da sam isključen iz redova ruskog Sokolstva, jer je odluka Pokrajinskog Saveza ruskog Sokolstva u Jugoslaviji, već po samom ustavu Pokr. Saveza R. S. u Kr. Jugoslaviji nije pravomoćna.

2. Nije istina da sam prekršio Sokolsku disciplinu i naneo teške uvrede starešinstvu Pokrajinskog Saveza ru-

skog Sokolstva u Jugoslaviji jer tome starešinstvu nikam uopšte uputio ni jednog dopisa.

Dali se pak može smatrati »najgrubljim prekršajem sokolske discipline i teškom uvredom starešinstva PSRS« moje mišljenje koje sam izrazio mojim privatnim dopisima upućenim Artamonovu Viktoru o tome da Pokrajinski Savez RS. mora sam bezuslovno ispunjavati sve propise Ruskog Sokolstva Ustava — odlučuje Vrhovna Uprava Saveza Ruskog Sokolstva u inostranstvu.

Toj sam Upravi kao načelnik Ruskog Sokola u Zagrebu podneo o tome posebno obrazloženu prestavku. Izvolite, gospodine Uredniče, primiti izraz mog najodličnijeg poštovanja

Stanislav Uzunov,

Zagreb, 6. junija 1930.

Hlica 115

Udovoljavajući propisima zakona o štampi doneli smo gornji ispravak. Uredništvo.

Pravilnik župskog tehničkog odbora

Župski tehnički odbor je pomoćni organ župskog načelnništva.

Pretsednik župskog tehničkog odbora je župski načelnik, a članovi su mu:

- 1. članovi(ice) načelnništva župe;
- 2. primeran broj tehničkih stručnjaka, koje imenuje i razrešava po odobrenju saveznog načelnništva župsko načelnništvo.
- 3. pretsednik prosvetnog odbora.

Pod 2. navedeni članovi(ice) postaju s imenovanjem u župski tehnički odbor članovi(ice) prednjačkog zbora svoga društva. U koliko je pak od potrebe za vršenje njihovog rada u župskom tehničkom odboru, ima im se podeliti kao članovima(icama) društvenog prednjačkog zbora dopust. U župskom tehničkom odboru ima svoga zastupnika, pored prosvetnog odbora, zdravstveni odsek i prema potrebi također i drugi odseci župske uprave. Na isti način ima župsko načelnništvo svojeg zastupnika u prosvetnom odboru, zdravstvenom odsecu i prema potrebi također u drugim odsecima župske uprave. Ove imenuje župsko načelnništvo između svojih članova ili između drugih članova tehničkog odbora.

Župski tehnički odbor ima nadležne kao pomoćne organe odsek za nastaj i decu, a prema potrebi također i druge odseke. Pretsednike tih odseka

imenuje župsko načelnništvo iz redova članova tehničkog odbora, članove odseka pak isto tako iz tehničkog odbora ili van njega. Za podroban rad tih odseka načelnništvo Saveza propisuje pravilnike.

Posebni odseci župskog tehničkog odbora su također komisija za župske prednjačke ispite te zbor sudaca za župska takmičenja. Kao i dru-

Na suncu i na plaži

štite nježnu kožu lica Elida kremovi.

Prije sunčanja, kupanja i spavanja Elida creme de nuit (Coldcream).

Poslije kupanja i danju Elida creme de chaque heure.

ELIDA

ge odseke također i ove imenuje i razrešava župsko načelnništvo. Pretsednik zbora sudaca je župski načelnik ili njegov zamenik. Pretsednika komisije za župske prednjačke ispite imenuje savezno načelnništvo. Za oba ova odseka pravilnike propisuje savezno načelnništvo (za zbor sudaca u takmičarskom redu).

Kao pomoćni organ župskog načelnništva župski tehnički odbor ima da izvršava rad, koji mu poveri župsko načelnništvo. Župski načelnik može također da pojediniim članovima tehničkog odbora poveri izvršenje posebnih zadaća, naročito također tajničke poslove načelnništva, ujedno ovi imaju, da na poziv načelnništva učestvuju također sednicama načelnništva. Tehnički odbor pak može iz svoje inicijative da stavlja predloge župskom načelništvu u svim poslovima, koji spadaju u nadležnost župskog načelnništva.

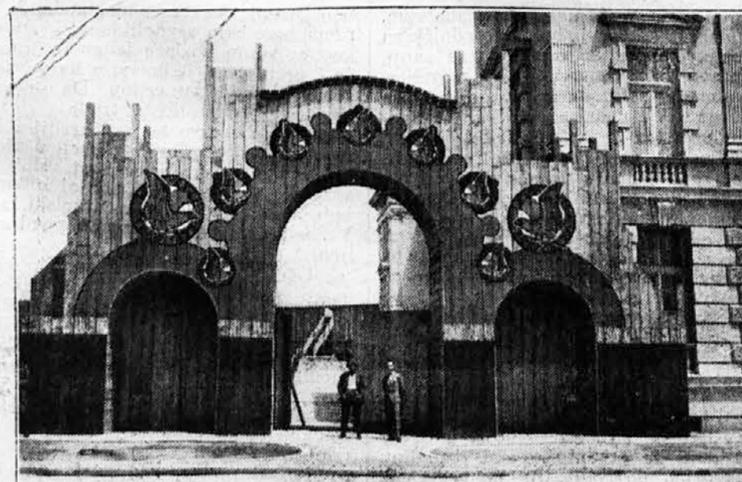
Sednice župskog tehničkog odbora prema potrebi saziva, određuje im dnevni red i pretseda im župski načelnik ili, ako je sprečen, njegov zamenik. Sednica može da punovažno donosa zaključke, ako je, pored načelnika ili njegovog zamenika, prisutna barem trećina članova. Zaključci se donosaju većinom prisutnih glasova. Odbor izabire između sebe tajnika, zapisničara, knjižničara i prema potrebi još i druge funkcionare.

Ovaj pravilnik primljen je na sednici načelnništva Saveza dne 16. maja 1930. i stupa na snagu sa danom objave u »Sokolskom Glasniku«.

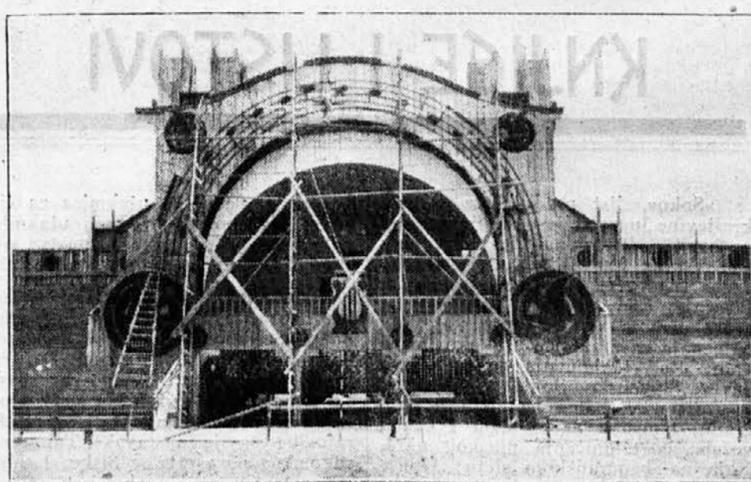
Beograd, 16. maja 1930.

Savez Sokola kraljevine Jugoslavije.

Načelnik:
Dr. V. Murnik.

Ulaz za Nj. Vel. Kralja

Poslednji radovi oko glazbenog paviljona

Pravilnik zbor društvenih načelnika

Zbor društvenih načelnika je savetodavni organ župskog načelnikstva. Sastavljaju ga:

a) župski tehnički odbor,
b) društveni načelnici i načelnice ili njihovi zamenici.

Kao savetodavni organ zbor društvenih načelnika podaje mišljenje i stavljajući predlog župskom načelnikstvu u svim poslovima, koji spadaju u nadležnost župskog načelnikstva.

Sednice zbora društvenih načelnika saziva, određuje im dnevni red i pretseda im župski načelnik ili, ako je sprečen, njegov zamenik. Načelnik ih saziva po svojem nahođenju ili na predlog više od polovice društvenih načelnika. Zbor izabire između sebe zapisničara i po potrebi druge funkcijonare. Sednica može da ponovno donasa zaključke, ako joj prisustvuju barem polovica svih društvenih načelnika i načelnica ili njihovih zamenika. Ako se na uređenoj sednici ne sakupi dovoljan broj načelnika i načelnica ili njihovih zamenika, ima da se nakon odgode od jenoga sata održi sednica sa istim dnevnim redom bez obzira na prisutan broj načelnika i načelnica ili njihovih zamenika. Svaki član(ica) ima pravo na jedan glas. Zaključci se donasaju većinom glasova. Pri jednakoj raspodeli glasova odlučuje glas predsednika, koji inače ne glasa.

Ovaj pravilnik primljen je na sednici načelnikstva Saveza dne 16. maja 1930. i stupa na snagu sa danom objave u »Sokolskom Glasniku«.

Beograd, 16. maja 1930.

Savez Sokola kraljevine Jugoslavije.

Načelnik:
Dr. V. Murnik.

MILAN GLAVINIĆ (Beograd):

Pred vrstom

Braćo! Sestre! Stupajući danas prvi put pred vašu vrstu kao prosvetar naše »Matice« radostan sam, što vas sve redom, draga moja braćo i sestre, mogu srdačno pozdraviti u ovoj dragoj mi Sokolima, gde sam i ja kao raniji vežbač proveo mnogo i mnogo lepim momentima.

Podimo na zajednički rad, da oplemenimo dušu, da ojačamo telo, da ih oboje harmonički razvijemo, kako bismo ih mogli posvetiti radu za otadžbinu i narod.

Setimo se našeg sokolskog programa, naših sokolskih načela, koja su ispisana na našim zastavama i koja mi nosimo duboko urezana u našim srcima!

Kao sredstvo za ostvarenje sokolskog programa služi vaspitavanje i to: telesno, moralno, u duhu nacionalnom i slovenskom, u duhu demokratiskom i u duhu progresu.

Posle strašnog svetskog rata, posle nečuvanih žrtava mi smo se Jugoslaveni ujedinili i stvorili prostranu i snažnu našu Jugoslaviju.

Na nama je Sokolima da se utakmicom usavršavamo, da se vaspitavamo i obrazujemo i da istrajno i metodske radimo na poboljšanju svih grana javnog života u našoj velikoj i prostranoj otadžbini Jugoslaviji. Mi moramo biti ljudi od dela i akcije, jer samo oni narodi imaju budućnost, čija je većina članova preduzimaljiva i smela.

Sokolima moraju težiti da svaki njihov član bude duhovno i telesno što savršeniji, kako bi naša otadžbina bila sastavljena od što većeg broja dobro vaspitanih, obrazovanih, disciplinovanih, istrajnih i organizovanih pojedinaca.

Aktivnošću i vrednošću treba da težimo, da postanemo snažni i napredni. Vredno i aktivno pomažimo Sokolsko društvo, u kome radimo, kako bi se ono razvijalo i jačalo.

Svaki Sokol treba da bude apostol Sokolstva i da ga propagira i tamo, gde još ne postoji.

Odlučno se borimo protiv površnosti i nemare u društvu.

Mi, Sokoli Jugoslavije u prvom smu redu pozvani, da širimo vaspitanje i obrazovanje u najšire slojeve našega naroda. Onoga dana, kada i najzabačenije selo u našoj divnoj otadžbini bude imalo svoje Sokolsko društvo i kada svi njegovi članovi budu prožeti sokolskom ideologijom, biće ostvareno i stvarno duhovno jedinstvo našeg naroda.

Našoj državi treba svetlosti prosvetljenih umova i toplote uzajamne ljubavi i to moramo dati našoj zemlji mi Sokoli, jer se najlakše i najbolje u Sokolstvu uči živim primerom o prosvetljavanju umova, o gajenju bratske ljubavi, o pravoj slobodi, o istraj-

nosti i o dobrovoljnom sitnom radu na vaspitanju i obrazovanju najširih slojeva našega naroda.

Svaki od vas, braćo, vežbanjem čelčenjem i istrajnošću uspeće da mu svi muskuli na telu budu jasno ocrtni i to će biti očigledni dokaz doslednosti, istrajnosti i volje u radu. Svaki redovan vežbač svikne se da svoju snagu i okretnost čuva i neguje, kako bi u svakom trenutku bio spreman i otporan.

Čuvajući sebe, Soko čuva i svoj narod od propasti.

Širimo bratstvo i ljubimo pravu slobodu!

Onaj je Soko samo slobodan, koji ne samo što priznaje zakone nad sobom, već ih uvek savsesno i izvršuje i pokorava im se. Gde se zakoni ne poštuju nema slobode, trajne i obezbeđene.

Uvek i u svakoj prilici potčinimo našu ličnost opštoj zajednici.

Tražeci sami od sebe ovakvu disciplinu, osposobljavamo se za žrtve samoodricanja i svoj karakter učvršćujemo.

Opšti interes nekz nas uvek rukovodi.

Sokolima treba da budu propovednici i pioniri boljeg načina života u našem narodu. Svako naše sokolsko društvo treba u miniatiru da predstavlja idealan skup svesnih i energičnih pionira na samovaspitanju i za tim pionira na vaspitavanju najširih narodnih slojeva.

Sokolski je cilj, da naš narod bude zdrav i snažan duhom i telom, da bude nacionalno svesan i dobro organizovan za veliku životnu borbu, u kojoj mora na kraju krajeva svojom životnom snagom i odvažnošću da pobeđi.

Prošlo je doba vidljivih herojskih podviga. Sada nastaje doba ogrerene kulturne borbe pojedinih naroda. Pobeđa će pripasti onom narodu, koji ima najbolje organizovanu množinu sitnih i malih narodnih radnika, koji bez materijalne koristi i slave neumorno, tiho i postojano rade na duhovnom i moralnom uzdizanju najširih narodnih slojeva.

U našem narodu najbolja škola za ove sitne i male narodne radnike, neznane viteze budućih kulturnih pobeđa naše divne otadžbine Jugoslavije jeste u Sokolstvu.

Svrstajmo se u guste redove oko našeg dičnog i umnog vladara Nj. Vel. kralja Jugoslavije Aleksandra I. i starišine Sokola kraljevine Jugoslavije Nj. Visočanstva prestolonaslednika Petra i pomognimo im i omogućimo našim nesebičnim, požrtvovnim radom da naša otadžbina Jugoslavija bude napredna i kulturna u svakom pogledu! — Zdravo!

»Vesnik Sokolske župe Celje«, u broju 2. donasa na uvodnom mestu apel starešinstva župe svemu članstvu da što brojnije učestvuje sletu u Beogradu. Nadalje donosi program i upute za župski slet 14. i 15. juna u Celju; Dr. E. Mejak: Više demokracije i bratstva u našim redovima; Dr. M. Hrašovec: 40 godina rada celjske škole Sokola; J. Jerin: župske proste vežbe za mušku i žensku decu; Izveštaji o radu župskih društava; Dr. E. Mejak: Iz župske prosvete.

»Soko na Jadranu«, glasnik sokolskih župa Split i Šibenik-Zadar. U broju 1.—3. — pod uredništvom br. S. Vrdoljaka — donosi: Dr. Popović: Poslanica Sokolima. — Dr. L. Popović: Sokolstvu o Sokolstvu. — J. Boko: Zdravo jata! — D. M. Bogunović: Od preporoda sebe — do preporoda naroda! — J. Boko: Zena i Soko. — S. V.: Dva uzor-Sokola. — S. Roca: Hrvatski Sokoli u Beogradu 1906. god. — H. Macanović: Sletske utakmice. — H. Macanović: Savez sportskih Saveza kraljevine Jugoslavije. — H. Macanović: Jugoslovenski plivački Savez. — Ovogodišnje veslačke utakmice u Jugoslaviji. — H. M.: Novi svetski rekordi. — I. Fran: Neke primetbe. — S. V.: Nekoji važniji telovežni suštavi i gimnastičko-ritmičke škole (na-

stavak). — Za decu i naraštaj: J. A. Kraljić: U kolo! — I. Bendiš: Pozdrav Sokolima. — I. Bendiš: Soko na straži. — J. Boko: Kako je mali Ivo postao Sokol. — J. A. Kraljić: Rankov cvet. — T. Kamenjak: Sviri sivalica. — Vesti iz župe. — Jugoslovensko Sokolstvo. — Sokolska štampa. — sportske vesti.

»Narodna Odbraća«, Beograd, br. 22. od 1. juna o. g. između ostalog donosi članak br. D. M. Bogunovića: »Kako i zašto treba onivati sokolske čete u našim selima«.

»Mornar«, poučni i zabavni list za pomorski svet. Sušak, izlazi mesečno; godišnja pretplata Din 48.

Masaryk u perspektivi kulturne historije izašla je iz štampe knjižica od Miljenka Vidovića. Knjižica prikazuje Masaryka kao sociologa, pedagoga, filozofa i etičara, i ujedno iznosi kulturni i nacionalni Masarykov uticaj na naš narod. Na kraju knjižice objašnjuje razliku između etičara i naučenjaka tvrdeći, da se naučenjak zadovoljava prostim priznanjem istina, a etičar naprotiv zahteva preoblikovanje života u smislu viših načela. Knjižica stoji Din 4, a naručuje se kod biblioteke Uzgajatelj, aSrajevo, Kralja Aleksandra 113.

KOLINSKA CIKORIJA
je jako priljubljen pridatek za kavol

grudnosti daleko od svakog ma i najmanjeg egoističkog osećanja. To je široki zamah sokolskog bratstva i iznova redova sokolskih, to je želja da se u sokolske redove uvrsti sve ono što je zdravo, dobro i napredno!

I ovog puta, Sokolsko društvo Beograd II, potvrdilo je ocenu, koju je dobilo prilikom akademije, priredene pre dva meseca u N. Pozorištu. Dalo je opet odlične vežbe. Ovom javnom vežbom ono je pokazalo veliku agilnost i neumoran rad, rad bez predača i zamora. Dati jednu retku uspehu akademiju pa za dva meseca pripremiti javnu vežbu i ujedno spremati se za slet, nije tako laka stvar. To pokazuje veliku snagu društva i da se tu radi s voljom i ljubavlju. Jer samo onaj, koji je duboko prožet ljubavlju prema Sokolstvu, ima moći i može da ostavi sve drugo na stranu, pa dok se drugi šetaju i provode vreme kojegde i u koječemu, on žuri u vežbaonicu i predaje se poslu ozbiljno i predano. Vežbe su njihova najveća uživanja, a brat načelnik i sestra načelnica su oni, koji ga najbolje zanimaju. Takav rad vodi uspehu i zadovoljstvu.

Na javnim vežbama najbolje se vidi, ko je radio, a ko nije. Dobro izvežbani brat i sestra izlaze na vežbaonice i stupaju smelo, otvoreno i ponosito, uvereni i ubedeni u svoju spremu. Naučili su vežbe dobro i sada samo slušaju takt muzike i paze na ravnanje, rade besprekorno, ne grešeći ni u jednom pokretu. I kad se pojavi jedna takva grupa vežbača i vežbačica to izaziva zbilja najlepši utisak. A takve su utiske imali posetioci ove javne vežbe, gledajući kako se redom pojavljuje jedna grupa za drugom, svaka na svoj način lepa i interesantna.

Razume se, da grupe ženske i muške dece uvek izazivaju veliku pažnju i veselo raspoloženje kod svih. Te su grupe najsimpatičnije, njih svi vole i radosno ih pozdravljaju i kad nastupaju i kad vežbaju i kad odlaze. Njihove su vežbe i življeg tempa te se kreću i okreću kao žive lutke. A njihova ozbiljnost i pažnja da sve urade kako treba, daju osobiti čar ovim malim sokolskim ljubimcima.

Njihova starija braća i sestre, njih ma najbliži po redu, — ženski i muški pomladak, — daju sasvim drugi utisak, kako i oni osvajaju u punoj meri simpatije gledalaca. Oni već vežbaju teže, i komplikovanije sastave, i gotovo svuda, oni svojim savršenim vežbama zauzimaju prva mesta. To je element u sokolskim redovima sa najtoplijim oduševljenjem i najvećim ambicijama. U njihovoj duši Sokolstvo je zauzelo potpuno svoje mesto.

Oni su dali sletske vežbe, kompozicije složene u jednoj jačoj dinamici, koja izražava mladenački polet i hitrinu tela. Za ženski pomladak elegantne sa finim pokretima i lakim prelazima iz stava u stav, a sa energičnijim i življim, osećajim prenosima za muški pomladak. Vežbali su osobito i pozdravljeni od gledalaca.

Članstvo muško i žensko prikazalo nam je takođe sletske vežbe. Sastavi složeni i komplikovani iz raznovrsnih pokreta i okreta u jednom živom tempu. Vežbe su dosta duge, isprepletane vrlo raznolikim pokretima, koji se snuju i izlaze jedan iz drugoga i prepleću u jednu vrlo lepu i složenu, harmoničku celinu. Da se one savladaju treba dosta truda i dosta vremena. Ali ovo su već zreliji i izradeniji vežbači, koji su imali u vidu najveću sokolsku svečanost, slet, i spremili se da na toj svojoj olimpijadi izraze u punoj meri sokolski rad. Vežbali su izvrsno i burno pozdravljeni.

Učesnice II. ženske gimnazije, kao gosti, svojim brojem i jednolikom odcetom za vežbe, učinili su naročiti utisak. Pokazale su i one svoje vežbe spremljene za slet. To su nešto lakše i jednostavnije vežbe, udešene za one, koji se ne vežbaju redovno kao Sokoli. Vežbe takođe lepe i dobro savladane te su primljene od gledalaca vrlo simpatično.

I daci realke, kao gosti, dali su sletske vežbe vrlo dobro. I njihove su postavljene su za one, koji nisu redovno

Iz lužičkog narodnog života

Donjolužička »Mašica Serbska« u Chočebuzu održala je 27. aprila o. g. svoju glavnu skupštinu. Na njoj su bili podnosi referati o radu društva i o narodnim prilikama donjolužičkih Srba. »Mašica« je izdala veći broj knjiga na donjolužičkom narečju, ali su one raširene samo u nekim krajevima. Većina Donje Lužice je bez lužičko-srpskih knjiga, jer nema ni narodnih sveštenika, ni učitelja ni narodnih društava, koja bi širila među narodom donjolužičke knjige. Zato je zaključeno, da će se u jeseni putovati od sela do sela i prodavati dobre narodne knjige. Krajem ferija proslaviće »Mašica« u Wetošovu (nem. Vetschau) petdesetogodišnjicu svog opstanka. Ova svečanost će svakako biti od velikog nacionalnog značaja za donjolužičke Srbe.

Odbor saske skupštine pretresao je u jednoj od svojih sednica krajem marta o. g. peticiju, koju su Lužički Srbi iz saske Gornje Lužice uputili saskoj vladi, da uvede u školama saske Gornje Lužice lužičko-srpski jezik kao obligatorni predmet. Protiv toga odlučno su nastupili zastupnici saske pučke stranke, koja drži za nemoguću da bi se u saske škole uvede strani (!) jezik, kako je to lužička spština. Peticiju je dobro zagovarao lužičko-srpski poslanik J. Špitank, koji je svoj zagovor temeljio na član 113. nemačkog republikanskog ustava, po kojem bi i Lužički Srbi morali imati svoje škole. Ovoga puta je svet ponovo čuo sa parlamentarne tribine opravdane saske želje Lužičkih Srba, kao i miš-

ljenja pojedinih nemačkih partija i saske vlade.

Po najnovijoj statistici, koju objavljuje list »Serbski Student« ima u srpskoj Lužici 14 akademičara. Od njih su 4 teolozi, koji studiraju u Rimu, Fuldi, Innsbrucku i Mittelsteinu, jedan je pravnik u Lipskom, a ostali su filozofi, koji studiraju u Lipskom, Drazdanima i Berlinu. Na srednjim školama u Budyšinu ima 104 lužičko-srpsko daka. Iz ove statistike vidimo, da je broj Lužičkih Srba, koji poseđuju srednje i visoke škole, veoma malen i da nikako ne odgovara narodnim potrebama.

Jedini lužičko-srpski novčani zavod, Serbska ludova banka u Budyšinu, izdao je bilancu za godinu 1929. Čisti dobitak iznosi 21.110 maraka, zbog čega je plaćala 8% dividende. Akcioni kapital iznosi 250.000 maraka, rezervni fond 40.000.

23. aprila osnovano je na inicijativu agline s. El. Smorelove »Zjednočeno« stvo serbskih žonow, koje će organizovati lužičke žene u svrhu intenzivnijeg nacionalnog rada.

Za Uskrs održana je glavna skupština »Mašice Serbske« u Budyšinu na kojoj se je među ostalim razgovaralo i o uvedenju latinice mesto gotice, kojom se još danas služe evangelički Lužički Srbi.

23. aprila bio je u Budyšinu veliki koncert lužičkog pevačkog saveza, na kojem se je po prvi put pevao Kocorov oratorij »Nalčeo« (proleće). Dirigirao je br. Bjarnat Krawe. Koncertat je u svakom pogledu odlično uspeo. V. B.

Soko, DTJ i Orao u ČSR

Sva tri čehoslovačka telovežbačka saveza Čehoslovačka Obec Sokolska, Savez radničkih telovežbačkih društava (DTJ) i čehoslovački Orao izdala su svoje statistike. Brojevi pripadnika pojedinih telovežbačkih saveza sledeći su:

	COS	DTJ	ORAO
muške dece	74.209	17.363	12.923
ženske dece	85.175	17.639	13.430
svega dece	159.388	35.002	26.353
muškog nar.	33.447	8.149	7.301
ženskog nar.	32.858	7.082	7.733
svega nar.	66.305	15.231	15.034

muškog čl.	248.812	44.094	?
ženskog čl.	97.498	14.798	?
svega čl.	346.310	58.852	61.914
sviju prip.	571.999	109.085	103.301

Iz toga vidimo, da je Savez radničkih telovežbačkih društava po broju pripadnika nadmašio čl. Orla. Broj pripadnika obiju telovežbačkih saveza DTJ i Orla iznosi tek dobru trećinu broja pripadnika COS. Ovaj broj ne dostiže ni broja čehoslovačkog sokolskog muškog članstva, kojega je 248.812, a DTJ i Orao broje ukupno 212.386 pripadnika svih kategorija.

Javna vežba sokolskog društva Beograd II

Na svom lepom letnjem vežbaoniku, ogradenom bedenima starodrevne tvrđave, priredilo je ovo društvo 18. maja javnu vežbu uz učešće ostalih bratskih društava iz Beograda i Zemuna, zatim beogradske realke, druge ženske gimnazije i vojnika II. pešad. puka »Knjaza Mihaila«. Program sastojao se, sem dečjih vežaba, iz sletskih vežaba, a kako su vežbu posetili načelnik Saveza i gotovo svi župski načelnici, to je ova bila jedna vrsta predigre za velike junske sokolske svečanosti.

Ideja društvenog načelnikstva da na ovu vežbu pozove i ostala bratska društva, žensku gimnaziju, realku i vojsku, pokazuje pravo shvatanje sokolskog bratstva i put kojim se učvršćuje sokolska solidarnost. Jer ništa bolje ne razvija sokolsko bratstvo, nego ovakva zajednička vežbanja, gde se članstvo raznih društava izblizje upoznaje. Takav rad otklanja svaku mogućnost neke surevnjivosti i zavisti i stvara jednu topliju i intimniju atmosferu među članstvom.

Nalazeći se na jednom zajedničkom poslu, članovi se osećaju kao svoji, upravu kao članovi jedne porodice, kojima je stalo da im porodica stede dobar glas i ugled u društvu. I u nadmetanju ko će više i bolje uraditi, oni se ne bore jedan protiv drugog, već rade jedan s drugim i jedan pored drugog. Kolika razlika i kakva plemenita odlika sokolskih nadmetanja od nadmetanja drugih nekih društava, gde se vodi jedna besomučna borba sa svima znacima oštrog neprijateljstva i surovosti!

S te strane ova ideja zajedničkih vežaba zaslužuje da se toliko pozdravi i istakne kao lep primer sokolskog bratstva.

S druge strane pak, u ovoj prilici, kada se čine velike pripreme za svesokolski slet, na kome su određeni dani za srednjoškolsku omladinu i vojsku, pozivanje na javnu vežbu, gimnazije, realke i vojnika pokazuje zdravo poimanje sokolske široko-

KNJIGE I LISTOVI

»Soko«, list prednjaštva Sokola kraljevine Jugoslavije izišao je iz štampe broj 7.—10. sa sledećim sadržajem: Dr. Viktor Murnik: Kultura i telovežba (nastavak); Hrvosje Macanović: Plivanje; Red plivačkih utakmica na svesokolskom sletu u Beogradu; Red natecanja za utakmice u skokovima u vodu; Red takmičenja za prvenstvo Saveza Slovenskog Sokolstva; Nastupi k prostim vežbama na sletu u Beogradu; Upustva za izvedbu i ocenu vežaba za takmičenja muškog naraštaja na beogradskom sletu; Upustva za ocenu vežaba za takmičenja ženskog naraštaja na sletu; Raspored posebnih utakmica članova i članica;

Raspored posebnih utakmica za članove; i raspored posebnih utakmica za članice. Uz članke i upustva ova sveska donasa lep broj slika i crteža.

»Sokolica«, list za naraštaj. Izšao je 6. broj sa ovim sadržajem: E. Ganđl: Pohod Sokolov; Naraštaj u Beograd; Pevajmo!; Dr. V. V. Rašić: Pozdrav kralju; P. Karamatićević: Kroz sokolski Beograd; H. Čurić: Na slet!; Upustva za slet naraštaja; R. Horvat: Poraju Jugoslavije (nastavak); Taborenje sokolskog naraštaja iz Šiške; I. Majcan: Dosadašnjim sokolskim putem. I ovaj broj ukrašen je sa nekoliko uspehlika.

Zathevajte u Beogradu

čuveno

VAJFERTOVO EKSPORT PIVO

koje proizvodi

Prva Srpska Parna Pivara
Djordje Vajfert A.D. u Beogradu

vežbali, ali oni su se dobro spremili i dali jednu vrlo uspešnu vežbu.

Najzad da pomencemo i trećega gosta, koji je izazvao najveće oduševljenje na ovoj vežbi, — našu uvek simpatičnu vojsku. Vojnici II. puka, u ratu nazvanog »Gvozdenic«, dali su svoje herojske vežbe sjajno i uzorno, kako to mogu dati samo oni, gde disciplina caruje. Savršeno, bez zamerke

radila je ova četa kao kakav automat, ko živa mašina i stoga je pozdravljena klicanjem i burnim pleskanjem.

Načelnstvu društva i svima vežbačima hvala na trudu, koji su uložili da svoje vežbe ovako sjajno prikažu, a za uspeh, koji su postigli neka primerno toplo čestitanje svih prijatelja sokolskih.

Zdravo!

Manifestacija sokolske svesti i snage u Erdeviku

Zajednički javni čas Sokolskih društava Erdevik, Ilok i B. Palanke

U vreme, kada se osnivao Sokol kraljevine Jugoslavije sa zadatkom da fizičkim i moralnim jačanjem naroda stvori vojsku boraca i idealista za jugoslovenske ideale, koji hoće da služi narodu i koji ima da ispuni jedan deo narodne misli i kulture — u to vreme osnovalo se u Erdeviku, lepom mestu na proplanku Fruške gore — Sokolsko društvo.

To društvo, koje je tek pred par meseci osnovano, svojim sistematskim i intenzivnim radom toliko se razvilo i ojačalo, da već počiva na realnim osnovama, koje se ne dađu ni poreći ni srušiti.

I to društvo, ne samo da je za vrlo kratko vreme priredilo već nekoliko javnih istupa, nego je sledejući svojim pravilima i shvatajući važnost sletova sa nacionalnog i pedagoškog gledišta pozvalo bratska Sokolska društva iz B. Palanke i Iloka, da održe zajednički javni čas, da bi na njem pokazali, koliko se može učiniti, kad je volja prožeta sokolskim duhom. Pozvalo je bratska sokolska društva da zajedno manifestuju sokolsku svest i sokolsku snagu.

Sokolska društva iz Bačke Palanke i Iloka, nisu žalila nikakovu žrtvu i došla su u velikom broju, da uveličaju sokolsku slavu, došla su da pokažu, kako će danas — sutra, ako ustreba, rame uz rame boriti se za sokolske ideale.

I ta tri društva učinila su i izvela onoliko, koliko se nitko nije nadao i koliko je upravo bilo potrebno za uspeh.

Osim brojne snage, osim jedinstva, kojim su svi prožeti, pokazali su svoju spremu i snagu radom i vežbom.

Jednom rečju oni su pobedili, i mogu da budu ponosni. Pobedili su dobrom sokolskom organizacijom, koja može sve svladati. I toj pobedi doprineli su svi. I oni najmanji, koji su juče prvi put u crvenim košuljama dizali svoje male ručice, pa do onih, koji su na vratilu izvodili divne i smele vežbe. A ta njihova pobeda, je tek početak pobeđivanja.

Braća iz Bačke Palanke i Iloka stigli su u Erdevik u pola dva sata. Pred njih su izašli u susret u povorci erdevički Sokoli sa muzikom. Nakon uobičajenih pozdrava, svrstala se jedna velika povorka od svih tri društva. Na čelu povorke bili su funkcionari društva, zatim članstvo, naraštaj i napokon deca. Povorka, koja je bila vrlo velika i imponantna, krenula je pevajući jugoslovenske pesme do sletišta pred pravoslavnom crkvom, gde se sakupila masa sveta, koja je bila od nekoliko hiljada.

Javni čas počeo je u pola četiri sata. Otvorio ga je starišina erdevičkog Sokola br. Ferdo Vigele i dao reč starišini palanačkog Sokola br. Mandića, koji je održao odlično propagandno predavanje o Sokolstvu. U svom govoru on kaže, da su došli zato, da se upoznaju sa braćom Sokolima iz Erdevika, da bi s njima zajedno danas manifestovali veliku sokolsku svest. Govori zatim zašto narodne mase nisu bile upoznate sa sokolskom organizacijom, iako je Sokolstvo bila najveća organizacija u zemlji. Pripisuje to partizanstvu. Kaže, da je sasvim prirodno, što je u nizu velikih reformi u našoj kraljevini

radila je ova četa kao kakav automat, ko živa mašina i stoga je pozdravljena klicanjem i burnim pleskanjem.

Načelnstvu društva i svima vežbačima hvala na trudu, koji su uložili da svoje vežbe ovako sjajno prikažu, a za uspeh, koji su postigli neka primerno toplo čestitanje svih prijatelja sokolskih.

Zdravo!

Sokolsko društvo iz Bačke Palanke, Iloka i Erdevika, sakupljeni posle svog prvog zajedničkog nastupa u Erdeviku, na svečanoj sednici šalju bratskom Savezu sokolski Zdravo!

Predlaže zatim za predsednika sednice br. Mandića, koji posle kraćeg pozdravnog govora daje reč br. dru. Gigi Nikoliću, starišini iločkog Sokola, koji je u svom vrlo lepom govoru istakao, da je Sokolstvo opšte, jugoslovensko — slovensko, da je sokolska ideja velika, ona je upravo religija. Sve što je lepo, skupljeno je u Sokolu. Zato svi, bez razlike narodnosti, treba da šire sokolsku ideju. Sokolstvo ne će nikom naškoditi, jer će ono preporoditi Slovenstvo i po tom čovečanstvo.

Posle njega govorio je prosvetar Sokola iz B. Palanke br. Rašić, koji kaže, da je dobio odlične utiske sa današnjeg sleta. Ističe, da je veliki uspeh današnje priredbe i to što u erdevičkom Sokolu vlada velika harmonija i saglasnost.

Kaže, da će njima erdevički Sokol biti uzor, odakle će oni poneti golemo iskustvo. Jedinstveno je, da je svestinstvo i jedne i druge vere u Sokolu složno, što je dokaz, da se mogu obe vere složiti, kad je u pitanju država i Soko. Za učiteljstvo, kaže da je na svom mestu, jer vidi da je ono sve u Sokolu i da tamo aktivno saraduje. To je lep i jedinstven primer, koji se mora istaći.

Posle duže diskusije završena je svečana sednica.

Uveče je u prostorijama Sokolskog društva priredena akademija, koju je otvorio predsednik prosvetnog odbora br. Filipović i dao reč br. Radi Ivanoviću, predsedniku Narodne odbrane, koji je održao lep govor o jedinstvu.

Program akademije je bio sledeći: Pevačka sekcija Sokola otpevala je pesme Sokola kraljevine Jugoslavije: Mirk: Karanfile, Vodopivec: Zabe, Marolt: Boleraz, Prelovac: Kaj mi nuca, Vilhar: Slovenac, Srbin i Hrvat i Zajc: U boj, u boj!

Članovi palanačkog Sokola odigrali su pozorišni komad od Jurkovića: »Što žena može«. Komad je odlično odigran. Naročito se istakla u ulozi ciganke sestra Milena Panić. Zatim je bio dijalog na slovačkom jeziku: »Hee sa ženice«.

Program akademije bio je biran sa naročitim ukusom i publika je bila oduševljena izvedbom. Pevači, kojima

Možete biti potpuno bezbrižni

ona nosi ime

Već je tri generacije ime „MERIMA“ skopčano sa razvikom sapunske industrije od peračega sapuna pre devedeset godina, kao i najsvršenije paste za zube.

Danas ime „MERIMA“ je pojam savršenstva za sapune i parfimeriju.

Dobiva se u svim boljim radnjama.

„MERIMA“ — 1839.

je dirigovao br. Vigele, starosta Sokola iz Erdevika, i ovaj put izveli su upravo umetnički svoj program i do kazali da poseduju sve kvalitete prvoklasnog pevačkog zbora.

Bilo bi nepotrebno još koju reč napisati, da se istakne važnost ove sokolske priredbe. Ona je više nego uspešna i dokaz je visoke sokolske svesti ovih društava, koja su se sastala da zajednički manifestuju sokolsku snagu. Ova priredba najbolji je odgovor onima, koji su kazali, da Sokoli nemaju šta tražiti u Erdeviku.

Ovaj put neka govore fakta.
Z. F.

poslala je u nekoliko primeraka svako društvo besplatno ovaj broj da se porazdeli među vežbače.

Župski prednjak brat Stanko Burja posećuje pojedina društva gde doterava sa braćom prednjacima i sestrama prednjacima vežbe za sve odelje. Počeo je od društva u Zagorju te će preći u Trbovlje, Rimske Toplice, Šavinsku Dolinu, a zaključujući pred sletom svoj put u Rogatec. Nastojanje naše braće i sestara biće najviše naplaćeno time, da opštinstvo, koje je naklonjeno Sokolstvu iz stranog teritorija celjske sokolske župe dode 15. juna na župski slet u Celju.

SOKOLSKO DRUŠTVO ŠMARJE PRI JELSAH.

U ovdašnjem Sokolskom društvu nije prestao uzgojni sokolski rad niti za čas radi ustanovljenja Sokola kraljevine Jugoslavije. Radosnim srcem primili smo tu vest, jer smo osetili da to vodi naš prvi Soko, kralj Aleksandar I. nesebičnom ljubavlju prema narodu i zato smo nastavili započeti rad udvostručnim snagama. Vežbači kao i prosvetni odio pokazuje nam tokom ove godine veliki napredak u svom radu. Spomenućemo, da je za ovdašnje prilike porast članstva veoma povoljan. Tokom zadnjih meseci pristupilo je ovdašnjem Sokolu preko 40 članova. Taj broj znači 45 postotni porast.

Svakoga dana skupljamo se u vežbaonici. Pred vratima je naime naša društvena akademija, zatim celjski župski slet i konačno naš I. svesokolski slet u Beogradu. Ustrajnim vežbanjem lepo smo se pripremili, da uzmognemo što dostojnije i potpunije izvesti vežbe pre očima našega naroda. Stojimo pripralni. Prosvetni odio pobrinuo se je za materijalnu stranu pripremanjem pozorišnih i zabavnih predstava. Mnogima je na taj način omogućen polazak na svesokolski slet u Beogradu, koji bi u protivnom slučaju radi slabijih materijalnih mogućnosti morali inače ostati kod kuće. Iz našega Sokolskog društva poći će na svesokolski slet u Beograd 28 članova (12 vežbača), što znači veoma lep broj za ovdašnje naše društvene prilike — to iznosi 33 posto celokupnog našeg sokolskog članstva.

Tekom ove godine priredio je pozorišni odsek 5 predstava i to 14. i 16. februara »Jedanaesta zapoved«. Dne 9. marta ponovljena je ista predstava na pozorišnici Sokolskog društva u Rogatec. Dne 2. i 4. maja priredio je pomenuti odsek pozorišnu predstavu »Kamela skozi uho šivanke« na ovdašnjoj sokolskoj pozorišnici. Dne 1. marta priredilo je društvo također veoma uspešni veliki ples. Svim odsecima na postignutim uspesima tih priredaba treba izreći lepu hvalu. Dne 7. marta svetkovali smo 70. godišnjicu borca za slobodu slovenskih naroda — našeg sokolskog brata T. G. Masaryka. Između svečanih govora pojedinih funkcionera igrao je narodne pesme naš priznati sokolski orkestar. Ovo veće ostaje nam dugo u najlepšoj uspomeni. U ime i u smislu zaključka odbora od dana 7. maja o. g. izričemo iskrenu hvalu svima, naročito pak igračima obojega spola igre »Kamela...« Obzirom na kratko vreme od sokolskih svečanosti čitav rad usredotočio se je u telesnom uzgojnom smeru, i radi toga zaključili smo ovogodišnju dramsku sezonu.

IZ ŽUPA I DRUŠTAVA

ŽUPA BJELOVAR

ZUPSKI SOKOLSKI SET U VIROVITICI.

U predvečerje sokolskog sleta u Beogradu, održaje se 19. juna o. g. sokolski slet Bjelovarske župe u Virovitici, gde imade da se manifestira ideja Jugoslovenstva u vidu bratstva, sloge i jedinstva. — Na ovaj slet dolazi oko 30 bratskih društava, te će prema tomu ovaj slet biti u većem stilu, na kojem će se obaviti glavna revija i pokus za beogradski slet Sokola Bjelovarske župe. — Sokolske vežbe pratit će vojna glazba iz Bjelovara. — Za dobru opskrbu gostiju kao i stanove pobrinulo se domaće društvo uz najumerenije cene, te će

ŽUPA CELJE.

ZUPSKI SLET U CELJU 15. JUNA.

Celjsko sokolska župa prirediće ovogodišnji svoj sokolski slet u Celju. To je XIV. slet od kada postoji župa i prvi župski slet od kada je učlanjena u Savez Sokola kraljevine Jugoslavije.

Za proste vežbe prijavljeno je: 248 članova, 119 članica, 196 muškoga i 142 ženskoga naraštaja, 244 muške i 210 ženske dece; skupa 1159. Za izbimo takmičenje za svesokolski slet u Beogradu, koje se je održalo 29. maja i koje će se nastaviti na župskom sletu u Celju prijavljeno je ukupno 62 člana, 25 članica, 44 muškoga i 36 ženskoga naraštaja. Budu li sva društva poslala na slet broj koji su prijavila, ovogodišnji župski slet biće bez dvojbe najlepši od svih dosadašnjih. Prema raspoređenju koje vlada za slet u društvima, računamo da će broj vežbača u pojedim jedinicama biti veći nego što je prijavljeno.

Na popodnevnom javnom nastupu izvađaće proste vežbe također i vojništvo. Celjski Soko nastupit će u posebnoj tačci: u skupnim vežbama članova i članica sa dugim štapovima. Naveče u 8 sati prirediće se na otvorenom akademija, na kojoj će osim Celja učestvovati također društva Šoštanj Trbovlje i Zagorje. Raspored popodnevnog javnog nastupa sledeći je:

1. deca: župske proste vežbe za 1930.
2. starija braća: vežba sa štapo-

vima;

3. člani(ce): proste vežbe za I. svesokolski slet u Beogradu;
4. vojništvo: vežbe s puškama;
5. sprave I. skupine: muški i ženski naraštaj deca igre;
6. članovi i članice celjskog Sokola: vežbe sa dugim štapovima;
7. muški naraštaj: proste vežbe za I. svesokolski slet u Beogradu;
8. sprave II. skupina: članovi i članice;
9. ženski naraštaj: proste vežbe za I. svesokolski slet;
10. uzorna vrsta (preča);
11. vojništvo;
12. članovi: proste vežbe za I. svesokolski slet.

Broj članova u odori teško je bilo na vreme utvrditi, jer su mnoga društva oklevala da nabave krojeve ostavljajući to uvek za zadnji čas. To je radi toga, što naročito vežbači pripadaju većinom slabije situiranim sredstvima i ne mogu da plate odoru na jedanput. Morale bi stoga društvene uprave da posreduju i da se pobrinu za to, da ovim vežbačima olakšaju nabavu odore, naročito bi se moralo uplivati na mogućnije članove, kojima je lakše da pribave novac za odoru te da ovu zaista nabave. Među ove nalaze se gotovi svi vodeći društveni funkcionari.

Koncem maja izašla je druga sveska župskog »Vesnika«. U tom broju objavljena su sve potrebne upute za slet i za takmičenje. Župska uprava

ŽUPA KARLOVAC

SOKOLSKO DRUŠTVO KARLOVAC.

U vezi sa I. jugoslovenskim svesokolskim sletom u Beogradu održana su u prosvetnom odelu za sveukupno članstvo informativna predavanja i to: dne 11. maja održao je vrlo uspešno predavanje brat prof. M. Sablić o

ŽUPA LJUBLJANA

JAVNA VEŽBA »LJUBLJANSKOG SOKOLA«.

U nedelju 25. maja o. g. priredio je »Ljubljanski Sokol«, najstarije društvo Slovenskog Juga, svoju javnu vežbu, da pred širokom javnošću pokaže plodove svog s tematskog rada i da položi ispit zrelosti za svesokolski slet u Beogradu. Vežbu je posetilo mnogo odlične publike, među kojom smo primetili divizijskog generala g. Savu Tripkovića, zamenika bana br. dr. Otmara Pirkmajera, našeg najstarijeg Sokola br. Grasellija, I. zamenika starešine Saveza SKJ br. E. Gangla, zamenika starešine Sokolske župe Ljubljana br. Milka Krapeža, saveznog načelnika br. dr. Viktora Murnika, starešinu Sokola I. br. ing. L. Bevca, starešinu Sokola II br. dr. A. Subića i više drugih.

Sve kategorije društva skupile su se u dvorištu Narodnog doma, odakle se u lepjoj povorci došlo na letno vežbalište. Tačno u 4. sata počelo se sa izvođenjem biranog programa. Prvo su nastupila sa prostim vežbama ženske deca (60), a odmah iza njih muška deca (136) pod vodstvom starešine br. B. Kajželja. Obadve tačke ispale su veoma dobro, skladnost i pokrivanje bilo je dobro. Sledila je utakmica u »Odbojki« među članovima Ljubljanskog Sokola i članovima Sokola II, koja je svršila sa pobedom Ljubljanskog Sokola. Ženski naraštaj (40) nastupio je sa prostim vežbama dobro, a odličan je bio nastup muškog naraštaja (52). Sledilo je vežbanje članica na spravama, nato pak odlično izvedeni »Gladijatori« muškog naraštaja (12). Na spravama su nastupile sve kategorije, čime je nastala veoma živahna slika i dobar pregled sistematskog rada u vežbaonici. Odlično su nastupila u prostim vežbama sa štapovima starija braća (15), među kojom smo primetili i župskog starešinu br. dr. Josipa Pipenbachera. Uzorna vrsta na preči (7 članova) pokazala je lep predak naših najboljih vežbača. Beogradske proste vežbe članica (36) i naročito članova (62) veoma su zadovoljila. Javna vežba svršena je Murnikovom »Polonezom«, koja je bila efektno izvedena.

Ovaj javni nastup pokazao je, da je Ljubljanski Sokol od prošle godine lepo napredovao po broju članstva, kao i u svom radu. Čitav program bio je sastavljen tako, da je publika mogla videti celu sliku sokolskog rada. Svirača je vojna glazba 40 peš. puka pod vodstvom višeg kapelnika dr. Čerina. Lepome uspehu i napredku matičnog sokolskog društva Slovenskog Juga bratski čestitamo. Zdravo!

NARAŠTAJSKA AKADEMIJA SOKOLA II U LJUBLJANI.

Naraštajska akademija Sokola II, koja je priredena u petak 6. juna, pokazala je lep napredak tog marljivog društva i istini za volju trebamo utvrditi, da se retko vide ovako lepe uspele telovežbačke priredbe, kao što je bila akademija Sokola II. — Akademija opzivala je 9 telovežbačkih tačaka. Najprvo su nastupila ženske deca (19), koja su izvodila proste

ŽUPA MARIBOR

SOKOLSKO DRUŠTVO PTUJ.

U nedelju 25. maja vršile su se pre podne utakmice našega društva kao predtakmičenja za župska takmičenja u Murskoj Soboti i za savezna takmičenja u Beogradu. Naknadno takmičilo je još 6 članica 12 naraštajaca i 6 naraštajca. Uspeh tog takmičenja bio je već znatno bolji od zadnjeg, koje se je održalo 4. maja. Odaziv nije bio u punom broju, jer je veći deo naraštaja stigao tek pred večer sa školskih izleta, ali ipak prednjači zbor neće imati teškoća pri biranju i sastavljanju konačne takmičarske vrste. Upravni odbor i prednjački zbor odlučili su nakon takmičenja da društvo pošalje u Mursku Sobotu jednu vrstu članica, dve vrste muškoga naraštaja (viši — niži) i jednu vrstu ženskog naraštaja (niži odio). Kao priprava za župski slet održan je 29. maja također društveni nastup svih odelu na letnjem vežbalištu. Čisti dobitak namenjen je takmičarima, koji će učestvovati na župskom i saveznom sletu.

SOKOLSKA ČETA PRI SV. URBA NU U SLOV. GORICI.

Sokolstvo na našoj severnoj granici u mariborskoj župi ukazuje u zadnjim mesecima veliki porast naro-

čito na selima. Ustanovila se već lepa vrsta sokolskih odelu i sokolskih četa, među ovima također i sokolska četa pri Sv. Urbanu u Slov. Gorici. Inicijativa nadošla je iz redova seljačkih momaka, te na poziv tamošnjega učitelja br. Mirka Majena održan je sastanak, kojeg je vodio školski upravitelj brat Rudolf Koemut. Odaziv bio je veoma lep, jer se među ostalim odazvalo također i 25 opštinskih odbornika, a među ovima i više načelnika iz opština urbane fare. Već 4. maja održavao se je konstitucioni zbor sokolske čete. Župsko starešinstvo zastupao je br. dr. Toplak iz Maribora, matično društvo pak Ptuj starosta br. dr. Salamon. Brat Majcen otvorio je zborovanje i ukratko podao sliku o postanku i razvitku Sokola kraljevine Jugoslavije, pročitavši ujedno i pravilnik organizacije sokolskih četa. U ime mariborske župe sakupljene pozdravio je br. dr. Toplak te im je prozborio nekoliko lepih reči o značenju, zadacima i ciljevima Sokolstva. U ime matičnog društva govorio je br. dr. Salamon ističući sokolsko bratstvo, a ujedno je razložio i izvesne pogodnosti, koje Sokoli uživaju u vojsci. Do sada prijavilo je svoj pristup oko 70 članova, od tih do 40 vežbača, 10 članica, 53 muške, a 49 ženske dece

ŽUPA MOSTAR

SOKOLSKO DRUŠTVO TREBINJE.

Na »Francuski dan« 13. marta o. g. priredilo je Sokolsko društvo Trebinje čajanku u Oficirskom domu. Predavanje o Francuskoj održao je prosvetar br. Branko Divljan, iza čega je vojna muzika intonirala francusku i našu himnu. Čist prihod od čajanke poslan je Savezu SKJ za poplavljenju u Francuskoj.

U zajednici sa ostalim mesnim prosvetnim i kulturnim društvima priredeno je na drugi dan Uskrsa 21. marta uspelo »Kočičevo večer«.

Predavanje o Kočičju održao je direktor niže gimnazije br. Figurić. Naraštajka sestra Radmila Brusman recitovala je Kočičjevu pripovetku »Jadrane«. Zatim je sokolska diletant-ska sekcija izvela Kočičjevu satiru »Jazavac pred sudom«. Sudelovala je i vojna muzika.

Čist prihod od ove priredbe u iznosu od preko dve hiljade dinara poslan je društvu »Zmijane« u Banjaluku za podizanje spomenika i prenos kostiju Petra Kočiča.

Dne 30. aprila, kao na dan mučeničke smrti hrvatskih velikana Zrinjskog i Frankopana, prisustvovalo je korporativno ceo odbor i veliki broj članstva zadržano u rimokatoličkoj crkvi. Četiri člana u odorama držala su počasnu stražu kod katedrale.

U nedelju dne 4. maja priredena je u zajednici sa Hrvatskim pevačkim društvom »Slavulj« u Oficirskom domu svečana Zrinjsko-Frankopanska akademija. Vrlo uspelo predavanje o pogibiji Zrinjskog i Frankopana održao je predsednik »Slavulja« br. Nikola Sambrailo. Iza toga je vojna muzika otisivala državnu himnu i uverturu iz opere »Zrinjski« te »Frankopanku«, a sokolska pevačka sekcija otpela je pesme »U boj, u boj...« i »Pesmu sokolova«. Proslava je za-

ključena završnom rečju starešine br. Zdravka Jovanovića.

Na Durdev dan 6. maja priredeno je u zajednici s vojskom trebinjskog garnizona Durdevdanski uranak u Goricu. Prisustvovalo je celokupno članstvo, naraštaj i deca i mnogo ostalog građanstva. Na uranku je održao predavanje o značenju Durdevdana društveni prosvetar br. Branko Divljan.

U nedelju 11. maja bio je »Naraštajski dan«. 15 tačaka programa izvedeno je na opšte zadovoljstvo. Naročito dopadanje izazvale su ritmičke vežbe ženskog naraštaja uz pratnju vojne muzike i »Kožaček« muškog naraštaja. Poseta je bila dobra te je »Naraštajski dan« doneo društvenoj blagajni lep prihod.

Sada se vrše intenzivne pripreme za javnu vežbu 8. juna i beogradski slet.

SOKOLSKO DRUŠTVO ČAPLJINA.

Na dan 8. juna o. g. priređuje Sokolsko društvo Čapljina svoju godišnju javnu vežbu. U programu je predviđen nastup svih kategorija, a također i vežbača iz sokolskih četa, koje su u području ovoga društva. Iza javne vežbe priređuje se akademija sa biranim programom.

Javne vežbe, koje priređuje društvo Čapljina uvek su ličile na slet, jer se okupe Sokoli iz okolnih društava (Mostara, Stoca, Ljubuškog, Metkovića, Opuzena, Vrgorca, Imotskog i Trebinja). Čapljina se nalazi na zgodnom mestu, pa je svima omogućeno da je sa malim troškom posete. Za ovu javnu vežbu učinjene su naročite pripreme, tako da će ovo biti sjajna manifestacija sokolske snage u ovom kraju, pa se očekuje mnogobrojni poset iz okolnih društava.

ŽUPA NOVI SAD

IZVESTAJ

o VII. župskom sletu Sokolske župe Novi Sad, prirednom 24. i 25. maja 1930. g. u Novom Sadu.

I. Utakmice.

24. maja 1930. u 8 sati pre podne otpočele su izbirne utakmice vrsta, muškog i ženskog naraštaja prema propisima načelnštva Saveza. Ove utakmice završene su u 12 sati u podne.

U ovim utakmicama učestvovalo je u višem odeljenju muškog naraštaja 3 vrste (2 Subotica i 1 Sombor); u nižem odeljenju muškog naraštaja 4 vrste (Novi Sad, Subotica, Senta i Srbo- bran); u višem odeljenju ženskog naraštaja 2 vrste (Novi Sad, Subotica); u nižem odeljenju ženskog naraštaja 3 vrste (Novi Sad, Subotica, Senta).

Rezultati ovih utakmica ovi su: Kod utakmica za više odeljenje muškog naraštaja: I. Subotica 313:50; II. Sombor 286:25. Kao pojedinci u ovim utakmicama: I. Ivančević Ivan, Sombor, 57; 2. Grajner Vladislav, Subotica, 50:25; 3. Peh Karlo i Ežbah Dorde, Subotica, 49:50 tačaka.

Kod utakmica za više odeljenje ženskog naraštaja: I. Subotica 302:50; II. Novi Sad 290:50; III. Subotica 229. Kao pojedinci I. Kisel Darinka, Subotica 59:50; 2. Hardi Katica, Novi Sad 51; 3. Petrović Jovanka, Novi Sad 47:50.

Kod utakmica za niža odeljenja ženskog naraštaja: I. Novi Sad 323; II. Senta 258; III. Subotica 232:50 tačaka. Kao pojedinci I. Meringer Mila, 60; 2. Maksimović Smilja 58:50; 3. Lečić Danica 56 sve iz Novog Sada.

II. Probe.

Probe svih vežbača, koje su se imale izvoditi na sletskoj javnoj vežbi, vršene su 24. maja posle podne od 3. do 7. sati na sletištu i to probe vojske, mornarice, nižih i viših razreda muške gimnazije, ženske preparandije dalje muškog i ženskog naraštaja. 25. maja od pola 8. do 9. sati pre podne vršene su dalje probe i to ponovljene su probe muškog i ženskog naraštaja, i izvršene su probe starije braće, članova i članica.

III. Povorka.

U 10 i ¼ sati postrojena je slet-ska povorka za ophod gradom, koja je pošla sa sletišta u ¼ 11. i stigla u ¼ 12. sati na određeno mesto za pozdrav na trgu Oslobođenja.

Red povorke i broj učesnika u ovoj bio je ovaj: Konjica 22, vojna glazba 41, vojnici 240, mornari 36, fanfara — Subotica 18, zastave 9, starešinstvo i izaslanstva 33, članstvo u odori 208, članica u narodnoj nošnji 22, u odori 24, u vežbačem odelu 1108, naraštaj ženski u odori 18, u vežbačem odelu 116, ženska učiteljska škola 121, fanfara Senta 30, muški naraštaj u odori 65, muška gimnazija viši razredi 170, niži 345, fanfara Novi Sad 28. Svega učesnika u povorci 1682 sa 24 redara sokolskih i sanitetskim odelom od 5 članova. Članova u odori bilo je 338.

Na trgu Oslobođenja pred Matičom Srpskom prilikom pozdrava govorili su: Starešina župe dr. Pavlas,

g. ban Dunić i komandant armije Dokić, gradski načelnik dr. Borota i u ime Saveza podstarešina br. Đura Paunković.

IV. Slet-ska javna vežba.

Slet-ska javna vežba otpočela je 25. maja u ¼ 5. po podne i završila je u ¼ 7., tako da je celokupan program izveden za vreme od dva sata. Na javnoj vežbi izvedene su sve propisane vežbe za svesokolski slet i pred slet-ske dane i to ovim redom sa ovim brojem vežbača i vežbačica:

1. starija braća, vežbe palicom	60
2. niži razr. muške gimnazije, proste	247
3. ženski naraštaj, proste	127
4. viši razr. muške gimnazije, proste	167
5. avij. podofic. škole, vežbe puškom	220
6. 9 odeljenja na spravama i to: 2 vratila, 4 razboja, krugovi, stol, jarac i greda od kojih odeljenja 6 članica, 2 članica i 1 naraštajsko sa po 7 vežbača	63
7. žen. učit. škola, proste	123
8. muški naraštaj, proste	208
9. članice, proste	128
10. mornari, vežbe veslom	36
11. članovi, proste	312

Ukupno vežbača: 1813

Sve su vežbe na sletu dobro izvedene i javna je vežba ne samo zbog velikog broja vežbača već i zbog sličkovitosti raznih nastupanja potpuno uspeša; a naročito su sa dobrim uspehom izvedene vežbe vojske, članova, starije braće, mornara, članica i muškog naraštaja.

SOKOLSKO DRUŠTVO APATIN.

Na inicijativu privremenog odbora jugoslovenskog društva u Apatinu održan je 29. marta o. g. osnivački zbor Sokolskog društva Apatin, na kome su se sakupili Jugoslaveni iz mesta, oko 40 na broju, i jednoglasno rešili da se u Apatinu osnuje Sokolsko društvo. Za predsednika, osnivačkog zbora izabran je dr. Vakanjac Milan, kr. javni beležnik, koji je upoznao prisutne sa Zakonom o osnivanju Sokola kraljevine Jugoslavije i sa Statutom o organizaciji i poslovanju SKJ.

Na predlog osnivačkog zbora Sokolska župa Novi Sad, potrdivši osnivanje Sokolskog društva Apatin, imenovala je sledeću društvenu upravu:

Starešina: dr. Vakanjac Milan, kr. javni beležnik; zamenik starešine: dr. Gavrilović Aleksandar, sreski lekar; tajnik: Gvozdenović Hranislav, nastavnik grad. škole; predsednik prosvetnog odbora: Popadić Petar, nastavnik grad. škole; načelnik: Krgović Vidak, učitelj; načelnica: Martinović Sofija, učiteljica veština grad. škole; zamenica načelnice: Popadić Draža, učiteljica; blagajnik: Izbridić Milivoje, opšt. podbeležnik; članovi uprave: Tomac Blaž, sudija; Zajgar Josif, veterinar; Arnovljević Vlada, šumar, račun. nastavnik; zamenici: Popović Vladimir, nastavnik grad. škole; Legetić Draga; Judt Zora; Mitinović Kajica, opšt. podbeležnik;

Svarc Steta, učiteljica; revizori: Kočoba Mirko, mef. agencije rečke plovidbe; Gavrilović Gavra, predglednik fin. kontrole; Sedlar Milan, poreznik u penziji; zamenici: Malešević Lazar opšt. vojni referent; Vujičić Živojin, činovnik ribarske centrale; Kovačić Stevan, sreski polic. nadzornik.

Uprava je odmah otpočela svoj rad i to u prvom redu sa prikupljanjem članova, imajući naročito u vidu raspis otštampan u 8. broju »Sokolskog Glasnika« odnosno državljana neslovena.

Uprava je sa prve svoje sednice poslala pozdrav Savezu SKJ uveravajući isti, da će Sokolsko društvo Apatin biti uvek verno i do samopožrtvovanja odano svom starešini Nj. Kr. Vis. nasledniku prestola Petru, kao i da će sve sokolske dužnosti striktno ispunjavati i sokolsku ideju tačno i dostojno u svom srcu, svojoj duši i svojim mišicama nositi. Zdravo!

SOKOLSKO LETOVALIŠĆE NA JADRANU.

Sokolsko društvo u Novom Sadu ima lepu dvospratnu zgradu sa lepim parkom i plažom u neposrednoj blizini Hercegovnog (Bijela) Boka Kotorska za letovanje i odmor svojih članova. Kako je ova zgrada prostrana te raspolaže sa prostorijama, u kojima može da primi do 120 članova, to se pruža prilika, da se i ostali članovi naše župe kao i ostalih župa mogu koristiti ovom zgodom, da relativno uz male izdatke upoznaju naše lepo more i romantičnu prirodu najlepšeg dela našeg Primorja, t. j. Bokokotorskog zaliva (fjorda).

Nadajući se, da će i u ostalim društvima biti onih, koji se žele koristiti ovako retkom zgodom, donosimo glavne uslove za to letovanje, kako sledi:

1. Svaki član(ica) (naraštaj, a deca uz pratnju svojih roditelja (koji žele letovati, plaća za stan i hranu Din 20 dnevno i osim toga Din 100 u ime upisnine.

2. Pravo na letovanje imaju samo ona braća i sestre, koji su najmanje 3 meseca članovi pojedinih Sokolskih društava i koji su svoju članarinu na vreme podmirili.

3. Pravo na letovanje imaju samo ona braća i sestre, koji su potpuno zdravi, što imaju potvrditi uverenjem svog društvenog lekara (uverenje može biti za sve članove jednog društva na zajedničkom spisku).

4. Letovanje počinje 15. VI. a traje do 15. IX. 1930. god.

5. Prijave: Svaki, koji želi letovati, mora se prijaviti putem svoga društva i to najkasnije do 1. VI. 1930. Ova prijava važi za one učesnike, koji žele letovati u prvoj grupi, t. j. od 15. juna o. g. dok ostali učesnici, koji žele kasnije letovati, moraju se prijaviti najkasnije 15 dana prije svoga polaska. Primećujemo, da će se uzimati u obzir samo prijave, podnesene putem svoga društva.

6. Uplatu od Din 100 ima se izvršiti zajedno sa upisninom, koju treba uputiti priloženim čekom na Ljubljansku kreditnu banku, fil. Novi Sad, (društva neka doznaju prema spisku prijavljenih novac u ukupnoj sumi). Prijava onaj, koji najmanje 15 dana letuje na moru po naredbi M. Saobraćaja ima vaznu kartu u pola cene.

7. Svaki učesnik(ica) dužan je sobom poneti društvenu propisnu legitimaciju i sokolsku značku (vežbači i vežbačko odelo, a može i odoru).

9. Svaki učesnik(ica) moraju se poskoravati domaćem redu i izvršiti na loge upravitelja doma, jednom reći sokolska disciplina.

10. Uplatu za stan i hranu po Din 20 za onoliko dana, koliko želi letovati svaki učesnik, plaćaće na licu mesta upravniku doma, a može i zajedno sa upisninom uputiti priloženom čekom.

1. Za sva daljnja obaveštenja obratiti se na predsednika odbora za letovanje br. Kosta Živojnovića (Drogerije Higija) Novi Sad, Trg Oslobođenja br. 2.

Donošajući gornje preporučamo bratskim društvima, da o ovome obaveste svoje članstvo i da mu tom prilikom protumače svu važnost ovakih letovanja, a uz to kao Sokoli treba da iskoriste svaku priliku da upoznaju našu lepu otadžbinu i naš lepi Jadran.

ŽUPA OSIJEK

SOKOLSKO DRUŠTVO NIJEMCI.

Dana 30. aprila o. g. održana je sednica Sokolskog društva. Prvo je raspravljen i jednoglasno primljen budžet za godinu 1930. i to kako sledi: Prihod 11.600 Din Rashod 11.600

Nakon toga starešina predlaže, da se izabere novi načelnik pošto se sadašnji načelnik zahvalio.

Većinom glasova izabire se za privremenog načelnika brat Ivan Blašković koji se prima dužnosti.

Nadati se da će novo izabrani načelnik početi sa radom na organiziranju sokolskih četa okolnim selima.

Ne zaboravite da posetite
na sletištu paviljon broj 31

»JUGOBRAZILIJ«

gde se priredjuje najbolja brazilska kafa na našim naročitim električnim EKSPRES mašinama

Šolja kafe Din 1.—

Tražite svuda JUGOBRAZIL KAFU, jer je najbolja i garantovano bez ikakvih primesa

HOTEL „ORIJENT“
BEOGRAD, Nemanjina ulica 2
Hotel u blizini željezničke stanice, vezan sa sletištem tramvajem br. 2 i centrom varoši tramvajem br. 5. — Tramvajska stanica ispred hotela.
Prvoklasna kuhinja. Čiste sobe. Cene niske

Putnička garderoba SAVA
Savsko pristanište
preporuča se Sokolima za ostavu i pohranu prtljaga. — Otvoreno u svako doba dana i noći. — Beograd

Zajtrkovaonica AL. ŠČURK
Ljubljana, Dunajska cesta 12
priporoča vedno sveže delikatesne izdelke ter pristna domaća in tuja vina.

»IZVOR«
VELETRGOVINA GALANTERIJSKE, NURNBERŠKE I KRATKE ROBE
SUŠAK
ŠETALIŠTE KRALJA PETRA
produljena Zvonimirova ul 92

Sokolovi!

Svojim posjetom Beograda posetite i našu radnju, da se upoznate sa **najmodernijim radio aparatima**, koje možete dobiti i na otplatu.

Tražite besplatno naše cenike i kataloge.

VIKING
Knj. Ljubice 5

„Kavana Medulić“, Zagreb, Ilica 59

Elegantna i najmodernije uređena kavana. Svi domaći i inostrani časopisi. Iz kavana vozi lift u prvi sprat, gde se nalazi najveća DVORANA BILJARA sa osam biljara i separirane igraonice. Vino i pivo na čaše.

Sastajalište Sokola!
Vlasnik: Ćiril Tratnik

VELIKI IZBOR

košulja, gaća, kravata sopstvene izrade, kao i ostale prvoklasne galanterijske robe.

CENE VRLO JEFTINE!

Galanterijska radnja **Božidara J. Živkovića**
BEOGRAD, Kralja Milana 80 (do „Londona“).

Tko oglašuje, taj napreduje!

Slike ■■■■ Okvirjenje slik ■■■■ **Slike**
Najnoviji vzorci okvirjev! Velika izbira!
Knjigoveznica izvršuje vsa v to stroko spadajoča dela.
MATNO POGAČNIK — LJUBLJANA, Sv. Florijana ulica 12
SOLIDNO DELO! ZMERNE CENE!

Fotograf. atelier „VIKTOR“
LJUBLJANA, KNAFLJEVA ULICA 4
(nasproti Narodni tiskarni)
izvršuje moderne portrete, povečave in reprodukcije po vsaki sliki, skupine, slike za legitimacije itd. Prvovrstno delo. — Zmerne cene.

Trgovina pomorskih i ribarskih potrepština
Depolo i Stipčić
SUŠAK
Lakovi, boje, firnis, konopi, mreže itd.

Semena

za polje in vrt nudi

SEVER & KOMP.

LJUBLJANA

Zahtevajte ponudbu!

ZA MORE! **Trikotaža** ZA PLAŽU!
„SPORT“
BEOGRAD
Knjeginje Ljubice 15a — Makenzijeve 18
ima najveće stovarište kostima i gaćica za kupanje

INDUSTRIJA SOKOLSKIH POTREBŠČIN
BRANKO PALČIĆ
CENTRALA ZAGREB
ULICA KRALJICE MARIJE 6
Dobavitelj Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije.
Naslov za brzojavke: TRIKOTAŽA Zagreb
Telefon šte. 20-77

HOTEL „UNION“

PALATA „KOSOVO“ - KOSOVSKA UL. 11
BEOGRAD
Preporučuje svima posetiocima sokolskog sleta 200 moderno uređenih soba sa tekućom hladnom i toplom vodom, liftovima, telefonima na svakom spratu itd. — Ujedno preporučuje i novouređeni **restoran** i **kafanu**, sa ukusnim jelom i prirodnim pićem uz umerene cene, kao i higijensko uređeno **parno kupatilo**. — **Sokoli, Sokolice** pazite na željezničkoj stanici na naš putnički autobus, koji će Vas dovesti besplatno do hotela.

Obaveštavam braću Sokole, da **bojadišem** (barvam) platno, žuticu i gradel na druk u svim bojama (barvama) i na glatko u svim bojama.
Bojadanje (barvanje) stoji po 1 m duljine a 0.80 m širine samo Din 2.50. Na taj način dolaze mušterije do jeftinije robe (po metru 1 Din i više), nego da kupuju gotovu robu. Pošiljku od preko 500 m prima naručitelj franko. Sve ostale upute mogu se dobiti kod mene.
Preporuča se svima Sokolima i Sokolicama
Ljudevit Wächtersbach, Čakovec
bojadisar (barvarija)

Tvornica gimnastičkih i sportskih sprava
J. Oražem
Ribnica, Dolenjsko
OSNOVANA 1881. GOD.
izradjuje sve sokolske vežbače sprave, opreme čitavih društvenih i školskih vežbaona, sportske potrepštine za laku atletiku, sprave za letna vežbališta, kupališta i bašče lju-ljanku, sprave za decu itd. Izrada savršena i elegantna, poslužba najsolidnija, cene naj-umerenije. — Inostrani cenik besplatno.

Mesne konzerve in mesne izdelke najfinije kakovosti dobavlja vsako količino
F. Slamič
Tvornica mesnih izdelkov in konzervi / Za izlete in potovanja najprikladniji provijant Za sokolska društva / Tvorniške cene / Brzojav: Slamič Ljubljana / Gospodarska c. 6
LJUBLJANA
Telefon: 29-73 / Cene ugodne!

I. NEŠKUDLA
LJUBLJANA, SV. PETRA CESTA 25
Zavod za umetno vezenje in tvornica društvenih zastav itd.
se priporoča p. n. sokolskim društvom za nabavo vsakovrstnih
SOKOLSKIH PRAPOROV
Na željo predložim vzorce, načrt in proračun franko gratis!

ŽENSKE ŠEŠIRE

poslednje pariske mode ima u ogromnom izboru i prodaje u čast sokolskog sleta po izuzetno niskim cenama najveća radnja

I. Milkić, Beograd, Knez Mihajlova 3

Direktan
priključak
na električnu
mrežu

bez akumulatora i baterija sa
TELEFUNKEN 31 w
3-čevni prijemni aparat za varoš sa
trostrukom talasnom skalom.

Slušajte mesnu stanicu bez visoke antene. Naj-
savršenija reprodukcija. Skala tonova 7 1/2 oktava.
Saltovanje pomoću dugmeta. Sa priključkom
za električnu reprodukciju gramofonskih ploča.

Cena sa sijalicama 3.500.— Din.

Za svaku svrhu i za svaki džep jedan
podesan **TELEFUNKEN APARAT.**

TELEFUNKEN

Najstarije iskustvo. — Najmodernija konstrukcija.

JUGOSLOVENSKO SIEMENS A. D.

BEOGRAD, KRALJA ALEKSANDRA ULICA 8

Zastupnici u svim većim varošima.

PLAKATE
V ABILA
DIPLOME
POSETNIČE
PISEMSKI
PAPIR S FIRMO

V VSAKI VELIKOSTI
OBLIKI IN MNOŽINI
IZVRŠUJE TOČNO, SO-
LIDNO IN ELEGANTNO
V ENOBARVNEM ALI
VEČBARVNEM TISKU
IN SE PRIPOROČA
VSEMSOKOLSKIM DRU-
ŠTVOM IN POEDINCEM

UČITELJSKA
TISKARNA
V LJUBLJANI

10.000 košulja

prodajemo po бага-
teljnoj ceni:

Din 65, 80, 85, 88

Galanterija „Globus“

BEOGRAD

Kr. Milana 73 - Kn. Mihajlova 39

Neka odmah jave

svoje točne adrese one osobe, koji bi htjele da od nas nauče lijev, čist i lagan kućni
obrt, pa da si tako pribave stalno i osobito unosno kućno zanimanje ili nuzzaradu.
Neka se jave samo oni, koji raspolažu sa svotom od najmanje Din 3650.—, pa da
tako mogu nabaviti i za to potreban stroj. Poduka je besplatna, zarada 10 do 12 Din
na sat. Materijal za rad dajemo mi. Osim privatnih naručitelja može svatko stalno
raditi i za našu tvrtku, jer i mi u svako doba uz gotov novac preuzimljemo svaku
količinu gotovo izradjene robe, što i pismeno jamčimo. Za odgovor treba priložiti marku

**Grauert, tvornica strojeva d. d., Generalno za-
stupstvo i skladište, Osijek I., Krežmina ul. 13**

Posojilnica v Mariboru

Ustanovljena leta 1882. ● r. z. z o. p. ● Telefon šte. 108

Narodni dom

Sprejema hranilne vloge v tekočem računu in na knjižice in jih obrestuje
z dnevno razpolago po 5%, proti odpovedi na 3 mesece po 7%.
Daje posojila proti vknjižbi po 8%, na menice po 9%. Stanje hranilnih
vlog nad Din 80,000.000.—, rezervnih zakladov nad Din 5,000.000.—.

10% popusta

daje braći Sokolima
poznati umetnički atelje

„ZRAK“

BEOGRAD

KRALJA MILANA 80
do Hotel „Londona“

Vrši najmodernija snimanja
— izrađuje amaterske ra-
dove jeftino — prodaja
foto - materijala.

TELEFON 45-05

Gröbming - Lesica - Mole:

Srbskohrvatsko- slovenski slovar

Resadni zaklad tega slovarja vsebuje izraze iz vseh knjig,
ki so v rabi v naših društvih in časopisih, poleg tega pa vse
izraze iz vsakdanjega življenja za dom in urade, v kolikor so
različni od slovenskih.

Slovar je opremljen z akcenti, kar je neprecenljive vrednosti
za svakoga, ker brez akcentov ni moguće srbskohrvatske pra-
vno izgovarjati. V slovarju sta upoštevani ijekavščina in ekav-
ščina, tako da ne pride človek v zadrego ne pri čitanju hrvatskih
ne srbskih knjig in časopisov.

Ker naklada slovarja pohaja, je v Vašem interesu, da slovar
čimprej naročite.

Prilagodila se slovensko-srbskohrvatski del!

Naručila sprejema Učiteljska knjigarna v Ljubljani, Pranciškanska ul. 6
CENA V PLATNO VEZANI KNJIGI DIN 60.—
Pri skupnem naročilu 10 knjig 10 % popusta

MALI OGLASI

REUMATIZAM

Ischias, ukočenost žila, ko-
stobolju, zubobolju, glavob-
olju itd. liječi najsigurnije
„ANTIRHEUMIN“, koji je kroz
kratko doba stekao bezbroj pri-
znanja. Cijena orig. flaši 35 Din, a
pokusnoj 18 Din.

FERRALBUMIN

je izvanredno sredstvo proti
malokrvnosti, općoj slabos-
ći, pomanjkanju teka itd.
Cijena orig. flaši 35 Din. Oba
lijeka dobivaju se u apotekama
ili kod proizvađača: Mr. A. Mrku-
šića, apotekara — Konjic (Her-
cegovina), koji šalje franko pouze-
ćem 3 orig. flaše za 105 Din, a
1 za 40 Din. Pokusne 3 flaše
„Antirheumina“ za 65 Din, a
1 za 25 Din. — (U inostranstvo
šalje franko 6 orig. flaša za 300
Din, a 6 pokusnih „ANTIRHE-
UMINA“ za 160 Din, doznačivši
unapred novac).

Žulj

svaki pa i najstariji skida
za 5 dana **TINKTURA
SANITAS**. Preparat je
odlikovan u Parizu najve-
ćom nagradom i zlatnom
medajlom 1928. — Prodaje

SANITAS
Beograd, Kn. Mihajlova 6

Najveće fabrično stovarište
dečijih kolica

AVVA

AVVA
A BEOGRAD, VASINA ULICA broj 26 A

Tražite besplatno bogato ilu-
strovani cenovnik sa slikama

Znojenje

svako prestaje upotrebom
„Balzama Sanitas“.

Prodaje

SANITAS
Beograd, Kn. Mihajlova 6

A. Golob & Comp., Ljubljana

Puharjeva ulica

Izdelovanje emajliranih peči. Prezidava Lucovih peči,
strokovnjaška izvršba. — Splošno kleparstvo.

Zaloga šamotne opeke! Konkurenčne cene!

R.I. Vrižnanin-Stojanović

Sušak

Ugao Strossmayerove i Draškovićeve

Prodaja šivaćih strojeva, narodnih, sokolskih,
sportskih, uspomenskih, porculanskih, staklenih
i svih kuhinjskih bazarskih predmeta. / Prodaje
također i rabljene šivaće strojeve uz niske cijene

SESTRE SOKOLICE! — BRATJE SOKOLI!

Restavracija „ŽIROVNI VENAC“

BEOGRAD, ZELENI VENAC ŠTEV. 10

Poznata stara beogradska gostilna v sredini mesta.
Domaća in srpska kuhinja, prvorazredna vina in najbolje
pivo. Na ražnju pečeni jančki, prašički, razniči in čevapčiči.
Veliki salon in terasa. Vlak večer koncert. Cene zmerne.

Poslovodja brat **PAULE STELE**

Odlični motocikl D-RAD

Tražite ponude kod zastupnika:

Stevan Puce, Beograd, Karadjordjeva 79/a;
Teh. biro Ing. Solarovića, Novi Sad, Futoški put 68;
Emil Perles, Osijek, Desatičina ul. 10;
Branko Zadobošek, Zagreb, Palmotićeve 24;
„Jugotehnika“, Maribor, Slovenska 6;
Franjo Flesch, Split, Maribor 7;
„Metallum“ d. d., Sarajevo, Aleksandrova 45;
Aleksandar Levković, Veles.

Kolonjske vode

na gram u svima mirisima
najboljeg kvaliteta sa traj-
nim mirisom prodaje naj-
jeftinije

SANITAS
Beograd, Kn. Mihajlova 6

FOTO - ATELJE

„GAVRA“

BEOGRAD

Kralja Milana 12, Balkanska 42

Specijalno za svesokolski slet
uđešen tako, da može braću i
sestre Sokole (i)el zadovoljiti sa
najlepšim fotografijama i brzom
izradom, kako bi poneli lepu
uspomenu sa sleta i Beograda.
Cene vrlo solidne. Za posetu
moli Vaš brat

GAVRA.

P.M. Petrović

Trgovina porculana i stakla

Sušak, Strossmayerova 8

Midere i pojase

od gume triko kao i plat-
nene gotove i po meri do-
bićete najjeftinije kod

SANITAS

Beograd, Kn. Mihajlova 6

Za vreme sleta specijalne cene!

KLISEJE
vseh vrst po foto-
grafijah ali rizbah
izvršuje za vsakovr-
sten tisk najsolidnije
**KLISARNA ST. DEU
LJUBLJANA-DALMATINOVACI**

Priporoča se najstarejša
slovenska pleskarska, ličar-
ska, sobo- in črkoslikarska
delavnica

IVAN BRICELJ

LJUBLJANA, Dunajska cesta 16

Strokovna izvršitev telovadnega
orodja. Delo solidno, cene zmerne

Prodaja tehničkih proizvoda o društvo s o. j.

„HAMAG“
LJUBLJANA
KNAFLJEVA ULICA BR. 4

Geodetski instrumenti i pomagala
sviju vrsti.

Specialna mehanična delavnica

za popravila pisarničkih strojev, re-
gistriranih blagajni, foto, gramofonov
in nalivnih peres. — Priporoča se

LUD. BARAGA ♦ LJUBLJANA

ŠELENBURGOVA ULICA ŠT. 6

Telefon 29-80

Oglašujte u Sok. Glasniku!

МЕДИЋ - ЦАНКЛ

творнице уља, фирнајза, лакова и боја, друштво са о. ј.
Централа у Љубљани. — Власник Фрањо Медић.

Творнице: Љубљана - Медводе.

Подружнице и стоваришта: МАРИБОР и НОВИ САД.

Властити домаћи производи:

Ланено уље, фирнајз, све врсте лакова, емајлно-лакастих и уљених боја.
Хемијско чисте и хемијско улепшање као и обичне земљане боје свију врсти
и нијанса, кистова, стакларског кита итд. марке „МЕРАКЛ“ за обрт, трго-
вину и индустрију, за железнице, поморско и ваздухопловство.

ЦЕНЕ УМЕРЕНЕ.

ТАЧНА И СОЛИДНА ПОСЛУГА.

JUGOSLOVENSKA SOKOLSKA MATICA U LJUBLJANI

REGISTROVANA ZADRUGA S OGRANICENIM JAMSTVOM

opskrbljuje u smislu člana 2. svojih pravila sve sokol-
ske organizacije u zemlji sa svim potrepštinama, koje
su potrebne za izvajanje programa i za postignuće
ciljeva našeg Sokolstva. Izdaje i raspućava tiskanice,
knjige i brošure sokolsko-programatskog, uzgojnog i
propagandističkog sadržaja, plakate, diplome, značke,
legitimacije i muzikalije.

Komisijiska prodaja odora sviju kategorija.

NASLOV: JUGOSLOVENSKA SOKOLSKA MATICA, LJUBLJANA, NARODNI DOM
TELEFON BROJ 25-43. — POŠTANSKO ČEKOVNI RAČUN LJUBLJANA: 13.831
Zahtevajte cenik!

Ваш укус ће бити потпуно задовољен, а Ви за пролетњу и летњу сезону елегантно и лепо одевени, ако посетите нову радњу

„МЕТЕОР“

стовариште мануфактурне робе

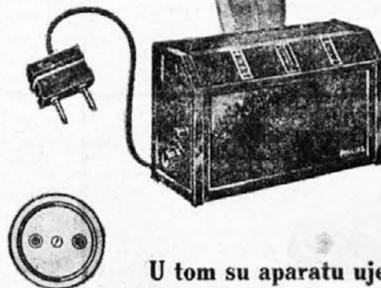
БЕОГРАД, КНЕЗ МИХАЈЛОВА УЛИЦА број 29

чији је лагер снабдевен богатим избором најелегантнијих и најмодернијих тканина из првих светских фабрика. Цене солидне — услуга брза и тачна. Државни службеници, пензионери, официри и учитељи могу добити робу на петомесечну отплату по веома повољним условима и јевтиним ценама.

ПРЕГЛЕД РОБЕ СЛОБОДАН!

КУПОВИНА НЕОБАВЕЗНА!

PHILIPS-ov пријемник број 2514 снабдевен је чувеним **PHILIPS-ovim „MINIWATT“** cevima, те је ради своје техничке савршености већ давно познат као савршен radio aparat.

U tom su aparatu ujedinjene sledeće prednosti:

direktan priključak,
lako i oštro ugadjanje,
prirodna reprodukcija,
jednostavno rukovanje.

Samo nekoliko meseci plaćate **Dinara 325**— pa ste sopstvenik ovog odličnog aparata. Raspitajte se kod kojeg radio trgovca glede otplate.

PHILIPS

NOVI CIJENIK Tambura šalje badava tvornica tambura
STJEPAN M. GILG, Sisak br. 80 (Hrvatska)

Juvelier **Stan. Ognjanović** časovničar
preporučuje Sokolima svoju radnju za svu opravku kao i za sve potrebe iz ove struke
BEOGRAD, KRALJA MILANA 81

Fotografski atelje „Portrait“
BEOGRAD
KNEZ MIHAJLOVA 7/III sprat. — LIFT
Izrađuje sve vrste snimaka. — Cene umerene!

Jovan Frajt
Izdaje muzikalija. Specijalna trgovina muzikalija, muzičkih instrumenata i klavira prvoklasnih fabrika „Förster“, „Petrof“, „Stingl original“ i dr.
Beograd, Kralja Aleksandra ul. 11
Katalog na zahtev besplatno.

HOTEL ROYAL A. BEOGRAD
D. KRALJA PETRA (70) 56
TELEFON 55-27

Kuća I reda poznata po čistoći i komforu (topla i hladna tekuća voda po svima sobama, kupatila, lift, bašta itd.) preporučuje se najtoplije pošt. putnicima i braći Sokolima. Cene umerene. Za bolji svet vrlo podesno i rentabilno stanovanje na mesec sa specijal. cenama.

Boja svih vrsta: za farbanje, molovanje i krečenje najpovoljnije ćete kupiti kod brata
SVETISLAVA J. BRANKOVIĆA
Skoplje **BEOGRAD** Kragujevac
Kraljev trg 4 Knežev spomenik 5 Kralja
Telefon 176 Telefon 12-43 Aleksandra br.75

Hotel i restoran „BALKAN“
Beograd - Terazije
Preporučujemo svim posetiocima sokolskog sleta naš odlično uređen hotel sa potpunim komforom u najstrožijem centru grada — vezan tramvajima svih linija. — Specijalitet je naš čuveni restoran sa prvoklasnom domaćom i stranom kuhnjom i izvrsnim pićem.

SOKOLICE posetite zvaničnu prodavnicu najčuvanije engleske fabrike gramofona i ploča **SOKOLI**
„HIS MASTER'S VOICE“
Na dugoročnu otplatu. / Trgovina hartije i kancelarijskog materijala
Kralj. Dvor. Liferanti
JEVTA M. PAVLOVIĆ I KOMPANIJA **BEOGRAD, KNEZ MIHAJLOVA 41** Osnovana 1863.
Telefon 17-61

UČITELJSKA TISKARNA V LJUBLJANI
FRANČIŠKANSKA UL. 2312
TELEFON STEV. 2312
LITOGRAFIJA / STEREOPIPIJA
je najmodernije urejena in izvršuje vsa tiskarniška dela od najpreprostijega do najmodernijega / Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige / Ilustrirane knjige v enobarvnem ali večbarvnem tisku / Brošure in knjige v malih in največjih nakladah / Casopise, revije in mladinske liste / Okusna oprema ilustriranih katalogov, plakatov, cenikov in reklamnih listov / Lastna tvornica šolskih zvezkov / Šolski zvezki za osnov., mešč., sred. šole / Risanke, dnevnik, beležnice / Notni papir / Zvezki za okroglo pisavo

Trgovina sokolskih potrepština i krojačka dvorana
GRGA HORVATEK ZAGREB
FRANKOPANSKA UL. BR. 9
Izrađujem sve vrste propisanih sokolskih svečanijih i vježbačijih odijela, za sve kategorije muško i žensko članstvo. Prodaja svih sokolskih potrepština uz vrlo umjerene cijene. — Robu razasijem pouzecem. Vanjskim društvima obavljam brzu otpremu.

Restauracija VAROŠKA PIVNICA ZAGREB, GAJEVA ULICA 9
Poznata stara zagrebačka gostionica u sredini grada. Domaća kuhinja, prvovredna vina i najbolje pivo. Na ražnju pečeni janjci, odojci, race itd. Velika letna senasta bašta. Svake subote i nedelje koncertat vojne glazbe.
Sastajalište Sokola!
Cene umerene!
Vlasnik: Čiril Tratnik

FOTOGRAF. ATELJE „NADA“
BEOGRAD, Sarajevska 19
Za vreme trajanja svesokolskog sleta radiće fotografije po naročito sniženim cenama za braću Sokole.

DEŽNIKE IN SOLNČNIKE
u največji izbiri priporoča po nizkih cenah
L. MIKUŠ
LJUBLJANA, MESTNI TRG 13

TRGOVAČKA TISKARA
G. KRALJETA SUŠAK
STROSSMAYEROVA ULICA br.7
izvadjja svakovrsne tiskarske radnje brzo, čisto i jeftino.
UTEMELJENA GODINE 1890
BRZOJAVI: KRALJETA SUŠAK

Prilikom Vašeg boravka u Beogradu za svesokolski slet ne zaboravite uzeti poklon za svoje na domu. **Koristan poklon za svakoga naći ćete u najvećem izboru** (naliv pera prvih svetskih maraka u običnoj i luksuznoj izradi, torbe za akta, novčanici, podmetači, albumi itd.) kod
Kr. Dvorskog Liferanta
MARIČIĆA I JANKOVIĆA
Knez Mihajlova 26 **BEOGRAD** Telefon 6-34
trgovina hartije, kancelarijskog, školskog, crtaćeg i tehničkog materijala
GENERALNO ZASTUPSTVO
najboljih pisaćih mašina na svetu »UNDERWOOD«

Prilikom boravka u prestolnici ne zaboravite posetiti naše stovarište

čarapa

Terazije 2 (Palata Praške Banke)

Цакове, Цираде и Канап
продаје најјефтиније
АВРАМ ШИФ
БЕОГРАД, КАРАЂОРЂЕВА 67 а
Телефон 2925 * Телеграми: Канапија
Фабрика и централа: НОВИ САД
Тражите ценовник!

Letnja obuća

Uzorak 470

Br. 19—22 Din 29.—
Br. 23—26 Din 39.—
Br. 27—30 Din 49.—

Dečja platnena cipela na špangu u beloj i sivoj boji sa gumenim djonom.

Din. 59.-

Uzorak 903

Lagana bela platnena cipelica sa kožnim djonom, za jedinstvenu cenu od broja 25 do 34.

Din. 99.-

Uzorak 205

Dečja radost ne može biti bez udobne i lagane cipelice. Izradjene od laka ili najfinijeg boksa, fasone prilagodjene dečijoj nožici za cene pristupačne svakome.

Din. 79.-

Uzorak 100

Kožna vežbačka cipela sa belim hrom djonom veoma laka i praktična, preporučujemo je stoga naročito Sokolima.

Din. 59.-

Uzorak 470

Bela, siva ili crna platnena cipela sa gumenim djonom, elastična laka i veoma jeftina, izradjujemo je u svim bojama.

Din. 89.-

Uzorak 170

Za tenis ženske i muške cipele od engleskog platna u beloj boji sa djonom od sirove gume.

Din. 89.-

Uzorak 179

Bela platnena cipela sa gumenim djonom ukrašena je raznobojnim gumenim umetkom.

Din. 99.-

Uzorak 270

Ženske cipele od najboljeg češkog lanenog platna u bojama beloj, sivoj i drap, sa vulkaniziranim gumenim djonom i potpeticom. Ugodne i udobne za dnevnu upotrebu.

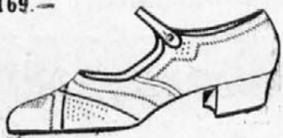
Din. 99.-

Uzorak 175

Damska platnena cipela na šnit sa gumenim djonom. Ukrašena umetkom raznobojne gume.

Din. 169.-

Uzorak 763

Damska kožna cipela na kopču sa niskom petom. Lagana i udobna kao sandala.

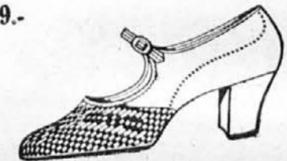
Din. 229.-

Uzorak 931

Veoma elegantna damska cipelica sa kopčom na visokoj peti. Novitet letnje mode.

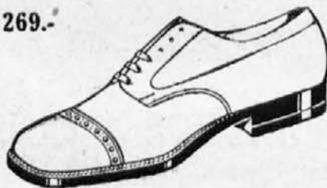
Din. 229.-

Uzorak 181

Kožne luksuzne cipele iz raznog pletiva. Krasni uzorci dostojno će dopuniti Vašu proletnju toaletu.

Din. 269.-

Uzorak 634

Krasna muška polucipela iz najfinije kože u braun ili crnoj boji, modernog oblika.

Din. 129.-

Uzorak 171

Muške platnene polucipele sa gumenim djonom u beloj, sivoj i drap boji. Ugodne i izdržljive.

Din. 199.-

Uzorak 663

Muške polucipele (Fleksible) ukrašene ukusnim bušenjem i kombinacijom boja. — Lake i udobne kao sandale.

Bata